

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΒ΄

ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ 5 ΤΟΥ ΑΠΡΙΛΗ 1914

ΑΡΙΘΜΟΣ 523

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ.
ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Μ. ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ. "Ήλιος τὰ μετάνυκτα.
 ΑΗΜΟΣ ΒΕΡΕΝΙΚΗΣ. "Από τὰ τραγούδια τῆς Ψάφρας.
 Π. ΒΛΑΣΤΟΣ. "Ἐνα γράμμα.
 Κ. ΓΑΖΙΑΣ. "Αθηνιώτικες γραφές.
 ΕΙΡΗΝΗ Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ. "Ο ιδεολάστης
 (συνέχεια).
 ΛΕΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ. "Ο Ἀβερώφειος διαγωνισμός τῆς
 Γλυπτικῆς (τέλος).
 Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ. Μεσολογγίτικο.
 Γ. ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ. Τῆς Ζωῆς καὶ τοῦ Ὀνείρου.
 Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. Ματσούζας.
 TRILUSSA. Μῦθοι.
 Κ. ΦΡΙΔΙΓΓΟΣ. Ἄσμα Ἀσμάτων.
 ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ.—ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ.—ΟΜΙΛΙΕΣ ΚΑΙ ΣΥ-
 ΝΑΥΛΙΕΣ. — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ.—ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑ-
 ΤΟΣΗΜΟ.

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΤΙΚΟ

I

Ἡ κόρη ἐνὸς θαλασσινοῦ κ' ἐνὸς λιμνιώτη ἢ ἀδερφή,
 Κ' ἢ μοσχοθυγάτρα
 Τραγουδισμένης μὲ καθ' ἑαυτὴν μάννας, ποὺ στάθηκε κορφή
 Στὴ νύχτα καὶ στὴ μέρα,
 Τὶ μὲ τ' ἀστρὶ παράβγαινε καὶ θάμπωνε τὸν ἥλιο,
 Τῆς Κυρ' Ἀγνιώς ἢ Μπέλιω,
 Πρώτη μου ἀγάπη, ἄστρο κι' αὐτὴ, μού μίμησε ὡς ξανάρθαϊδῶ.
 Πρὶ φύγω πάλε πίσω
 Γιὰ τὴν ἐρμιά τὴν ξενιτιά, νὰ πάω μὰ μέρα νῦν τὴ δὴ,
 Νὰ δεῖ ἂ θὰ τὴ γνωρίσω ..

II

Χαρά, καὶ δὲν ξανάσανε στὸν κύκλο κόσμου τὸν ἐπά,
 Δεξὰ καὶ κλειδοκράτα,
 Καὶ μήτε καὶ τὸ σπῆτι τῆς εἶδε ἀπὸ ξόδι ἄλλον παπᾶ,
 Κ' ἴδια τῆς ἄλλη στράτα,
 Πάρα τὸ δρόμο τὸ στρωτὸ ποὺ πάει στὸ κοιμητήρι,
 Γιὰ μάννα καὶ γιὰ κόρη,
 Τὸν ἄστρωτον ἀνήφορο τῆς ἔγνοιας καὶ τῆς συλλογῆς,
 Τῆς θύμησης ποὺ τρώει,
 Πιότερο κὶ ἀπ' τὰ σερπετὰ σκουλήκια τῆς γλιμμένης γῆς,
 Κὶ ἀπὸ τὸ μοιρολόι ..

III

Χηράμενη ἀπ' τὸν ἔρωτα κὶ ἀπ' τὴν καταλαλιά,
 Στὸ πατρικὸ ρημάδι,
 Στὰ μαῦρα καὶ στὰ σκότεινα, σὰν τὴν κεραυνωμένη ἐλιά,
 Τὴν ἦδρα τὸ ἄλλο βράδυ,
 Κὶ ἀπ' τὸ φεγγάρι πρόσωπο—στὸ νοῦ πῶς νῦν τὸ βόλωι—
 Κἄνα παρόμοιασμα ἄλλο,
 Πάρα τὰ μάτια τὰ γλυκὰ, τὰ μινυδαλάτα τῆς τὰ δυό,
 —Ποῦ νὰ μποροῦσα νῶσκούβα θροσιά τὴν πίκρα τους νὰ πιῶ!
 Στὰ δάκρυα βουτηγμένα,
 Γιὰ κείνη καὶ γιὰ μένα...

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

ΜΑΤΣΟΥΚΑΣ

Δάφνιο κλαδάκι, τόξο φοινικιάς,
 Πλειότερο σοῦ στέκει πάρεξ ὁ Σταυρός,
 Μόνο σὺ δὲν εἶσαι—δόξα σου—νεκρός,
 Σ' ἔνα κοιμητήρι τῆς ἀτελεισίας.
 *Ὅλοι μας ἔσπρω, σὺ μονάχα ἐμπρός.

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ*

Οἱ πατριδέμποροι καὶ οἱ ἐθναπόστολοι δὲ μὲ
 συγκινοῦνε καθόλου. Ὅτε οἱ ἐθνικοὶ βάρδοι. Τὸν
 Παλαμὰ ποὺ τονε λατρεύω γιὰ Ποιητὴ ποτέ μου
 δὲν τὸν εἶπα Βάρδο ἢ Ἐθνικὸ ποιητὴ, ποτέ μου δὲν
 ἔντυσα τὸ θαυμασμὸ ποὺ τοῖχω μὲ τοὺς παραπάνου
 τίτλους. Μοῦ φτάνει τὸνομα Παλαμῆς νὰ μοῦ γιο-
 μίσει τὴν ψυχὴ μου. Καὶ τοῦ Ἴδα τὸνομα, ἔτσι
 σέκετο καὶ ιεροπαλὸ, μοῦ εἶναι ἀρετὸ νὰ μοῦ δεῖ-
 ξει τὸν ἀγνὸ πατριώτη καὶ τὸ δυνατό συγγραφέα. Κὶ
 ὅσο κὶ ἂν ἐχτιμῶ, μὲ τὴν ἀδεια πάντα τῶν κ.κ. Σκριπ
 καὶ Πῶπ, τὸ Βενιζέλο, ποτέ μου δὲν τὸν ἀποκάλεσι
 Μεσία καὶ Σωτήρα καὶ δὲν ξέρω τί ἄλλα ἀκόμα. Μὲ
 φτάνουν ξερὰ τὰ ὀνόματα ὅταν ἢ ψυχὴ καὶ ὁ χαρα-
 κτήρας καὶ ἡ δράση ἐκείνων ποὺ τὰ φέρουνε εἶναι
 πρὸ βριαῖα καὶ πρὸ φανταχτερὰ κὶ ἀπὸ τὸ φανταχτε-
 ρότερο τίτλο.

Κὶ ὁ Ματσούκας μοῦ φτάνει Ματσούκας. Τὸ Ἐ-
 θναπόστολος καὶ τὸ Βάρδος ἴσως νῦν τὰ χρειάζον-
 ται ὅσοι δὲν εὐτυχίσαινε νὰ γνωρίζουν ἀπὸ κοντὰ,
 ἀπὸ πολὺ κοντὰ, τὸν παραδόξο αὐτὸν ἄθρωπο, ὅσοι

(*) Οἱ στίχοι αὗτοι δημοσιεύθηκαν στὸν ἀριθμὸ 48
 τοῦ «Νουμά» (19.6.903) μὲ τὸν τίτλον «Εἰς Σταυρωμένον
 ποιητὴν» κὶ ἀφιερωμένοι στὸ Ματσούκα ποὺ τότε εἶχε πα-
 ρασημοφορεθεῖ.

δὲν ἔχουν τὸ χάρισμα νὰ μπούνε πρὸς κατάβαθα μιανῆς τέτιας κατάλευκῆς ψυχῆς, ὅσοι θὰ κοιτάζουνε πρῶτα τί κοστοῦμι φορεῖς γιὰ νὰ σοῦ δώσουνε τὸ χέρι τους καὶ θὰ ρωτήσουν πρῶτα τὸ εἰσόδημά σου — ἀδιαφορώντας ἀπὸ ποῦ σοῦ ῥοχεται — γιὰ νὰ σ' ἀνοίξουνε τὴν πόρτα τους.

Κάποιος φίλος μου πυρρωνιστῆς μοῦλεγε κάποτε: — Ὁ Μασσοῦκας εἶναι μιὰ ὄμορφη τοιχογραφία. Καμάρωνέ τηνε μὰ μὴ θελήσεις ποτὲ νὰ τὴν ξήσεις γιὰ νὰ ἴδεις τί βρίσκεται κάτου ἀπὸ τὰ λαμπερὰ χρώματα. Τὸ ντουβάρι δὲ θὰ ἱκανοποιήσῃ καθόλου τὴν περιέργειά σου, ἀφοῦ σὲ μιὰ τέτια δοκιμασία οὔτε ἡ Σιζίτινα μαντόνα τοῦ Μιχαηλάγγελου μπορεῖ νὰ νθέξῃ.

Κι ὅμως τὸ βάθος, ποῦ τὰρνιέται ὁ φίλος μου τοῦ Μασσοῦκα, ὑπάρχει. Ὅλα τὰ μεγάλα αἰσθήματα ποῦ τόσο θορυβώδηκα τὰ διαλαλεῖ κάθε λίγο καὶ λιγάκι, σὲ κάθε εὐκαιρία, καὶ πολλὲς φορὲς καὶ σ' εὐκαιρίες ποῦ τις δημιουργεῖ ὁ ἴδιος γιὰ νὰ θορυβήσῃ, ὅλα τὰ μεγάλα αἰσθήματα τῆς πατρίδας, τῆς φιλίας, τοῦ ἀλτροῦτισμοῦ, ἔχουνε βάθος καὶ πολὺ μάλιστα.

Μὲ τὴ διαφορὰ ὅμως πάντοτε πὼς στὸ βάθος τὰ αἰσθήματα αὐτὰ φαντάζουνε ἀπαλότερα, ἀγνότερα, ντροπαλότερα, ἀπαλλαγμένα ἀπὸ τὸ φόρτωμα τῆς ἐξωτερικεψῆς, τὸ ἀπαραίτητο, καθὼς τὸ ξομολογίεται ὁ ἴδιος, γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς δουλιᾶς του.

Τὴν τοιχογραφία αὐτὴ πολλὲς φορὲς καὶ γὼ τὴν ἔξησα σὲ περιεσμένα χρόνια κ' εὔρισκα πάντα κάτου ἀπὸ τὰ χρώματα τὸ ντουβάρι. Καὶ περάσανε χρόνια, καὶ κοπίασα πολὺ, κι ἄφισα τὸν πυρρωνισμό μου καταμέρος, ὅσο ποῦ νὰ φτάσω στὸ βάθος, νὰ δῶ τὴν ἀπλή ψυχὴ, μιὰ ψυχὴ ποῦ κρύβεται κάτου ἀπὸ τὸ ἀδιάκοπο αὐτὸ ταμπούλισμα, νὰ τὸν πιστέψω.

Κ' ἔτσι «καταντήσαμε φίλοι», ὅπως λέει κι ὁ Μασσοῦκας.

Ὁ ἄθρωπος αὐτός, ποῦ τοὺς συγκινεῖ ὅλους ἀπὸ τὸ Βασιλιὰ ἴσαμε τὸν τελευταῖο Ρωμῖο, ποῦ τὸνομά του πάει νὰ καταντήσῃ σὺβολο τοῦ πατριωτισμοῦ, τῆς ἠθικῆς, τῆς τιμιότητος, ποῦ ὅλες οἱ πόρτες τοῦ ἀνοίγονται διάπλατες, κι ὅλες οἱ ψυχές, κι ὅλα τὰ πουγγιά, ποῦ ἀπλώνει τὸ χέρι του καὶ παίρνει, ὄχι γιὰ νὰ κρατήσῃ, μὰ γιὰ νὰ ξαναδώσῃ, ποῦ πολλὲς φορὲς διακονεῖ ὄχι γιὰ νὰ φάῃ αὐτὸς μὰ γιὰ νὰ φάνε ἄλλοι καὶ νὰ μὴν ἀναγκαστοῦνε ἔτσι νὰ διακονέψουνε, ποῦ φιλοδοξεῖ πάντα

νάχει τρεῖς χιτώνες γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ χαρίζῃ τοὺς δυὸ, ποῦ εἴκολα γνωρίζεται μὲ ὅλο τὸν κόσμο, ἀγκαλιάζεται, ἀδερφώνεται, μὰ ποῦ εὐκόλα ἀποχτάει φίλους κι ὅποιους ἀποχτήσῃ τοὺς κρατάει γιὰ ὅλη τὴ ζωὴ, — ὁ ἄθρωπος αὐτός τοῦ ἀξίζει νὰ μελετηθεῖ μιὰ μέρα πλατιά, ν' ἀπλωθεῖ πάνου στ' ἀνατομικὸ τραπέζι ἡ ψυχὴ του, νὰ μπεῖ κάτου ἀπὸ τὸ μικροσκοπιο κάθε πράξη του (βλέπετε, προσέχω καὶ δὲ λέω κάθε λόγος του· αὐτοὶ δὲν ἀντέχουνε σὲ μικροσκοπιο καὶ σὲ κριτικές, γιὰτι πολλὲς φορὲς ἀναγκαστικὰ βγαίνουνε φορτωμένοι ἀέρα), γιὰ νὰ δικαιωθεῖ ὄχι μόνο τὸ ἄτομο μὰ καὶ ἡ κοινωνία ἀλάκαιρη ποῦ μπορεῖ σήμερα ἀξιόλογα νὰ κριθεῖ ἀπὸ ἓναν ἐπιπόλαιο κριτὴ ὡς ἐπιπόλαιη, ἀφοῦ παρασέρνεται ἀπὸ ἓναν ἄθρωπο, πιστεύει τυφλὰ σ' αὐτόνε, κι αἴριο μὲ τοὺς ἐπίσημους ἀντιπροσώπους τῆς, τοὺς βουλευτές, θὰν τοῦ δεῖξῃ ἐπίσημα τὴν ἐχτίμησή της καὶ τὴν εὐγνωμοσύνη της.

— Ἄμα τὰποφάσισα, μοῦλεγε τις προάλλες, νὰ καταπιαστῶ αὐτὴ τὴ δουλιὰ, συλλογίστηκα πὼς ἓνας δρόμος ἔμενε ἀνεκμεταλλετος στὴν Ἑλλάδα, ὁ δρόμος τῆς ἀπόλυτης εἰλικρίνειας. Καὶ τὸν ἀκολούθησα. Οἱ πράξεις μου πρέπει νάναί τόσο καθαρὲς ποῦ νὰ μπαίνουνε σὲ γιάλινη βιτρίνα γιὰ νὰ μπορεῖ νὰν τις βλέπει ὁ καθένας ὅποια ὥρα θέλει.

Κ' ἔτσι δούλεψε. Περάσανε ἑκατομμύρια ἀπὸ τὰ χέρια του. Ἐμπρός! Ὅχι μόνο κείνος ποῦ τοῦ μπιστεύτηκε χιλιάδες, μὰ καὶ κείνος ποῦ μιὰ δραχμὴ τοῦδωσε, ἄς ἔρθῃ ὅποια ὥρα θέλει νὰ μάθει, μ' ἐπίσημα χαρτιά, ποῦ πήγανε τὰ χρήματά του.

Κ' εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἐθνικὸς εὐεργέτης, ἀφοῦ ὅσα ἑκατομμύρια ἔδωσε στὸ ἔθνος, εἶναι δικὰ του χρήματα, τὰβγαλε μὲ τὸν ἴδρω του, μὲ τις ἀγωνίες του, ταξίδεψε, ταλαιπωρήθηκε, γκάριξε, ἀκόμα καὶ βριστήκε καὶ συκοφαντήθηκε, γιὰ νὰν τὰ μαζέψῃ· εἶναι ὁ μεγαλύτερος ἐθνικὸς εὐεργέτης γιὰτι ἐπιτέλους πρόσφερε στὸ ἔθνος μιὰ ζωὴ, τὴ ζωὴ του, ποῦ τὴν ἀφιέρωσε στὸ ἔργο ποῦ τὸ θαρροῦσε σὺτὸς μεγάλο, ποῦ δὲ λογάριασε νιάτα, κόπους, τίποτα, γιὰ νὰν τὸ φέρῃ σ' ἓνα τέλος παιηκαρίσιου καὶ τίμια, ὅπως τόφερε.

Καὶ νὰ, ποῦ ἐπιτέλους σήμερα ἔρχεται τὸ ἐπίσημο Κράτος ἐπίσημα νὰν τοῦ ἀναγνωρίσῃ καὶ νὰν τοῦ ἀνταμείψῃ τὴν ἐργασία του.

Ἡ σύνταξη ποῦ θὰ ψηφιστεῖ μεθιᾶριο στὴ Βουλὴ γιὰ τὸ Μασσοῦκα, ἔχει περισσότερο ἠθικὴ παρὰ ὅλην σημασία γι' αὐτόνε. Καὶ γιὰ τέτια ἀπὸ τὴν αὐτὴν καμαρώνει καὶ τὴ χιῶρεται.

— Θάν μπορεί επιτέλους κανένας, αδερφέ, νά συντρέχει καί τούς φίλους του, νάν τούς ἀνακουφίζει, νάν τούς κάνει νά χαίρουνται ! Λεφτά ; Τί νάν τά κάνω τά λεφτά ; Τά παράπιασι δά με τά χέμια μου καί τά χόρτιασι !

Καί τὸ λέει καί τὸ ξαναλέει καί χαίρεται σάν τὸ μικρὸ τὸ παιδί ποὺ τοῦ βιάζονε λεφτά στὸ χέρι του γιὰ νάχει νάν τὰ πετάει ἀπὸ τὸ παρὰθυρο.

Καί συλλογίζουμαι ἀκόμα πὼς ὁ Μαιτσούκας εἶναι ἱκανὸς νά φτάσει ἴσαμε καί. Ἄν ὄχι ἀλάκωρη, τουλάχιστο τῆ μισῆ σύνταξη ποὺ θάν τοῦ δώσει αὐριὸ τὸ Κράτος νά τὴν ξεφυρίσει στὸ Κράτος γιὰ τὸν Ἔθνικὸ στόλο ἢ γιὰ κανένα ἄλλο ἔργο ἔθνικόν.

— Ὁχ ἀδερφέ, μᾶς σόνουν ἐμῶς, σ' ἓνα μιου-καδικάκι τῆς Πλάκας, ἓνα πιάντο φασουλάκια μαιρο-σέλαχι κ' ἓνας φίλος γκυρδικῶς !..

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΑΒΕΡΩΦΕΙΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΓΛΥΠΤΙΚΗΣ

Ὁ Στεργίου ἐργάστηκε σὰ μεγάλος δημιουργός. Ἐξῆσε μετὸ ἔργο του καί τὸ ἔργο του ἔχει κάτι ἀπ' τὴ ζωὴ του. Δὲ συλλογίστηκε πὼς εἶναι μαθητὴς σὲ Πολυτεχνεῖο, οὔτε πὼς ἀπὸ τὸ διαγωνισμὸν αὐτὸ κρεμότανε τὸ μέλλον του. Εἶχε μέσα του τὴ φλόγα, τὴν ἀσβύστη φλόγα, ποὺ δὲν τοῦχε δοθεῖ ποτέ ἢ ἀφορμὴ νά φανερώσει. — «Δὲν ἐργάστηκα ποτέ μετὸ σύστημα ποὺ δοίλεψα τὸ ἔργο μου αὐτό. Τὸ θέμα μου εἶταν τέτοιο ποὺ μπόρεσα νά δημιουργήσω κάτι». Κι αὐτὸ τὸ κάτι, ποὺ λέει μετὴν εὐκρινέστερη μετριοφροσύνη, πῶναι γνώρισμα πάντα τοῦ ξεχωριστοῦ ἀνθρώπου, εἶναι πολὺ μεγάλο, μὰ πρὸ πάντων πολὺ καινούριον γιὰ τὸν τόπο μας. Γκρέμισε κάθε παραδεχμένο, δὲν ἀκολούθησε καμμιά συμβουλὴ, ἐπαναστάτης, προσωπικὸς τέλεια στὴν ἀντίληψή του, ἔπιασε νά δημιουργήσει ἓνα ἔργο, ποὺ δὲν εἶταν βέβαιος πρὶν, ἂν θὰ μπορούσε νά τελειώσει καθὼς τάρχιζε. Καί πάτε : Ὁχι δουλεύοντας μ' ὄλη τὴν ἰσχύια του μέσα στὸ ἀτελιέ του, μὰ σὲ διαγωνισμὸν ποὺ ἔπρεπε νά τελειώσει τὸ ἔργο του σὲ ὀρισμένον χρονικὸν διάστημα, σὲ σαράντα μέρες δηλαδή. — «Δὲν ξέρω ἂν θὰ μπόρεσω νά βγῶ πέρα. Ὅσα μοῦ λέει νά κάνω ἢ συνείδησή μου εἶναι τόσο πολὺ δύσκολα καί τόσο πάνω ἀπὸ τὴ δύναμή μου !...» Καί σὰ συμπλήρωμα τῶν λόγων αὐτῶν

τοῦ ἴδιου, ἐρχοῦνται τὰ λόγια τοῦ καθηγητῆ Ροῦ-λοῦ, ποὺ σὰ συγγενῆς ἐνὸς ἀπὸ τούς διαγωνιζομένους δὲν εἶταν μέλος στὴν ἐπιτροπή : « Ἀπορῶ μετὴν τόλμη του... Δὲν εἶναι ἔργο γιὰ μαθητή... Ἔργα σάν τ' ἄλλο (κ' ἐννοῦσε τὸ ἔργο τοῦ κ. Τόμπρου) εἶδαμε καί βλέπομε κάθε χρόνο στοὺς διαγωνισμούς, ἐνῶ σάν καί τοῦτο αὐτε εἶδαμε ποτέ, οὔτε πιστεύω νά δοῦμε... Ἄπορῶ μετὴν τόλμη του». Παράλληλα μετὴν ἄρτια τεχνικὴ του μόρφωση ὁ Στεργίου, εἶχε καί τὴ φιλολογικὴ, μελετημένος βαθειά, μετὴς ἀτομικῆς ἀρχῆς του, μετὴς νεωτεριστικὸν πνεῦμα του, διαγωνίστηκε ἢ γιὰ νά κερδίσει, κάνοντας ἔργο, ἢ γιὰ νά καταστρέφει τὸν πηλὸν του καί μαζὶ μ' αὐτὸν ὅλες τῆς ἐλπίδες του. Μετὴς μὰ τέτοια τόλμηρῃ ἀπόφαση, σὲ μὰ στιγμή ποιητικοῦ μεθυστοῦ δημιουργήσε τὸν ἐξάγγελόν του. Τί εἶναι αὐτὸς ὁ ἐξάγγελος ; Ἡ Ζωὴ ἢ ἴδια. Ἐνας μεστὸς ἄνθρωπος ποὺ βρίσκεται ἀκόμα σὲ κίνηση. Δὲν ἔχει σταματήσει καί στηρίζεται στὸ δεξιὸν τοῦ πόδι. Τὸ ἓνα τοῦ χέρι ἀνυψωμένο, μέλις κρατιέται ἀπὸ τὴν κούραση καί τ' ἄλλο προσπαθεῖ ν' ἀνασῶρει κάποιον πέπλον ποὺ ἀνεμίζει ἀπ' τὸ δρόμον.

Δὲν εἶναι δηλαδή ἡ μόνη δράση τοῦ αὐτοῦ. Σὲ μὰ παρόμοια ψυχολογικὴ στιγμή δὲ θάχε βέβαια τὸ νοῦν του νά σκεπαστεῖ μετὸ πέπλον ποὺ τοῦ πήρε ὁ ἄνεμος. Εἶναι μὰ κίνηση ἀσυναίσθητη κι αὐθόρμητη, τόσο ζωντανὴ ἔμως ! Τὸ πρόσωπόν του ἔχει μὴν ἔκφραση ἀγωνίας, κόπου καί χαρᾶς μαζί. Τὸ στόμα του εἶναι ἀνοιχτὸ καί ἡ δύναμη ποὺ βάζει γιὰ νά φωνάξει τὸ «νικήσαμε», φαίνεται ἀπὸ τὴν ἐξόγκωση τῶν νεύρων τοῦ λαιμοῦ του. Προσμένεις νάν τάκούσεις σάν τὸ δεις. Θαρρεῖς πὼς εἶναι ἢ τελευταία του προσπάθεια. Ἐρχεται ἀπὸ δρόμον μακρυνόν. Τὸ ἀνάσαμά του εἶναι βαρὺ. Τὸ στήθος του ἔξω πεταγμένο. Ὅλο τὸ νευρικὸν του σύστημα σὲ μὴν ὑποδιέγερση ποὺ σ' ἀφίνει νά διακρίνεις κάθε νεῦρον του, κάθε του μῦόναν καί κάθε φλέβα του. Ξεχειλίζει ἡ ζωὴ, ἡ ὑπερένταση τῆς ζωῆς. Εἶναι ἴσως τὸ μόνον ἐλάττωμα τῆς μεγάλης αὐτοῦ δημιουργίας, πὼς ἔχει ζωὴ περισσώτερη ἀπ' ὅση θάπρεπε. Τόση εἶναι ἡ ἐρμὴ τῆς κίνησός του, ποὺ θαρρεῖ κανένας πὼς ὅλο κείνον τὸ πελώριον σῶμα ταλαντεύεται σὲν ἀέρα : πὼς δὲν πατεῖ πουθενά, πὼς ἀγωνίζεται νά συγκεντρώσει κάθε του δύναμη καί κάθε του προσπάθεια γιὰ νά προφτάσει νά πεῖ τὸ μεγάλο τὸ μήνυμα κ' ὕστερα νά σωριαστεῖ κάτω νεκρὸ. Τὸ κεφάλιν τοῦ ἐξαγγέλου του δὲν εἶναι ἀρχαϊκὴ κεφαλή. Ἀντινοῦ, ψυχρὴ καί βουβή εἶναι κεφαλὴ ἡρώα μεθυσμένου ἀπὸ τὸ ἄγριον μεγαλεῖο τῆς μάχης, μὰ κι ἀνθρώπου συντριμμένου ἀπὸ τὸ βάρος τῆς ἀγωνίας καί τοῦ κόπου. Τὰ μάτια του ἔχουν μὴν

(*) Ἡ ἀρχὴ τοῦ στοῦ περασμένου φύλλου.

άνεκφραστη δύναμη. Τὰ μαλλιά του τὰ παίρνει ὁ ἀγέρας. Δὲ βγήκε οὔτε ἀπὸ λουτήρα, οὔτε ἀπὸ τὰ καλλυντήρια τῆς Πολιάδας Ἀθήνας, ἔπως ὁ ἐφηβος τοῦ κ. Τόμπρου. Ἔρχεται ἀπ' τῆ μάχη!

Ὁ Στεργίου γυρίζοντας ἀπ' τὸν πόλεμο καὶ ξέροντας βαθεῖα κάθε του συγκίνηση, ἔχοντας καὶ τὴν ἀτομικὴ πεποίθηση πὸς ἡ Τέχνη περισσότερο ἀλήθεια καὶ ζωὴ πρέπει νὰ νῆται, παρὰ ὁμορφιά, δταν αὐτὴ τυχαίνει νὰ μὴν ὑπάρχει οὔτε στὴ ζωὴ, οὔτε καὶ στὴν ἀλήθεια, νατουραλιστας ἀδιάλλαχτος, μᾶς παρουσίασε τὸ ἔργο του ἐμφυχωμένο, μέσα σὲ μιὰ ροντένια φόρμα, βάρβαρη, ἀγρια καὶ σκληρὴ, μὰ μεγαλόπρεπη. Νὰ γιατί δὲν πρέπει νὰ συγκρίνεται μὲ τὸ ἔργο τοῦ κ. Τόμπρου. Παρακολουθήσαμε τὴν ψυχολογία τοῦ κόσμου πὸν πλημμύριζε τὶς αἰθούσες τοῦ Πολυτεχνείου. Ὅλοι κοίταζαν μ' εὐχαρίστηση τὸ ἔργο τοῦ δεύτερου τούτου γιὰ τὴν πλαστικὴ ὁμορφιά του. Μπροστὰ ὅμως στὸ ἔργο τοῦ Στεργίου σταματοῦσαν ὅλοι βουβοὶ καὶ κατὰπληχτοι γιὰ τὴν ἀλήθεια καὶ τὴν ἐκφρασὴ του. Εἶχε μιὰν ὑποβλητικὴ δύναμη, κάτι πὸν συγκλονοῦσε. — «Ποῦ τὰ ἡδρε αὐτὰ τὰ πράματα, πὸς τὰ φαντάστηκε, δὲ μπόρῳ νὰ καταλάβω ἔλεγε κάποιος καθηγητῆς. Τὸ μοντέλλο βέβαια δὲν τοῦ παρουσίαζε τίποτ' ἀπὸ τούτα πὸν βλέπουμε». Αὐτὸ θὰ πεῖ δημιουργία. Αὐτὸ θὰ πεῖ ἀληθινὸς τεχνίτης. Καὶ στὴν τεχνικὴ λεπτομέρεια ἀκόμα δὲ μπόρει νὰ πεῖ κανένας πὸς ἔμεινε πίσω. Τὸ δεξιὸ πόδι τοῦ ἐξαγγέλου του, πάνω στὸ ἔποιο στηρίζεται ὅλο τὸ βάρος τοῦ γιγάντιου κορμιοῦ του, εἶναι τόσο τεχνικὰ, ἀνατομικὰ κ' ἐπιστημονικὰ δουλεμένο, πὸν μόνο αὐτὸ ἂν ἔκρινε κανένας καὶ τίποτ' ἄλλο, θάρτανε νὰν τὸν βγάλει ἄξιο γιὰ τὴν Εὐρώπη. Μὲ δυὸ λόγια τὸ ἔργο τοῦ Στεργίου στὸν τόπο μας τὸν ὅλο ἄγρονε προσπάθειες, τὸν μακριὰ ἀπὸ κάθε καινούριο κ' ἐπαναστατικὸ κίνημα στὴν Τέχνη, εἶναι ἓνας θορίαμβος. Δὲ θέμε νὰ μὴ διατυπώσουμε καὶ τὴν ἐπιφύλαξή μας γιὰ τὴν υπερβατικότητα τοῦ σὲ πολλὰ σημεῖα, (στοὺς τένοντες τοῦ λαιμοῦ λόγου χάρη καὶ στὴν ἐξόγκωση τῆς ἀριστερῆς πλευρᾶς) καθὼς καὶ ὁ καθηγητῆς Γερμανιώτης λαμπρὰ χαρακτήρισε τὴν Τέχνη του, λέγοντας πὸς ἔχει ὑπεραιμία, μὰ αὐτὸ ἴσα-ἴσα μᾶς φανερῶνει ὅλη τὴ δύναμη καὶ τὴν ὁρμὴ τῆς δημιουργικῆς λαχτάρας του, γιατί ἔπως καὶ μεῖς γράψαμε παραπάνω, τὸ μόνο ἐλάττωμα τοῦ Στεργίου εἶναι αὐτό: ἡ ὑπεραισθήση, ἡ ὑπερένταση, ἡ ὑπερεκχείληση τῆς ζωῆς. Δὲν πιστεύουμε νὰ παρασυρθεῖ ἀπὸ τὴν ἐνθουσιώδη ὑποδοχὴ πὸν τοῦκανε ὁ Τύπος. Εἴμαστε βέβαιαι πὸς ξέρεῖ κ' ἔχει μετρήσει ὁ ἴδιος τὴ δύναμή του. Τὸ ἂν εἶναι Rodin δὲν τὸ ξέρουμε ἀκόμα. Τ' ἔτι πάλι θὰ γίνεῖ μὲ τὸν καιρὸ μεγάλος καὶ δυνατὸς τε-

χνίτης, ἂν ξακολουθῆσει νὰ δουλεύει μὲ τὸ ἴδιο σύστημα, εἶναι ὄχι μονάχα προσδοκία μας, μὰ καὶ πεποίθησή μας.

Ἄδικο θάρταν ἀφοῦ τόσο πλατειὰ μιλήσαμε γιὰ τὰ ἔργα τῶν κ. κ. Τόμπρου καὶ Στεργίου νὰ μὴν ποῦμε δυὸ λόγια καὶ γιὰ τὸ πρόπλασμα τοῦ κ' Ἀλεξαντρόπουλου, πὸν ὅσο κι ἂν ἔκρινε κατώτερο ἢ ἐπιτροπή, ἔχει κι αὐτὸ μερικὰ προτερήματα, ὄχι ἄξια περιφρόνησης βέβαια. Ὁ ἀγγελὸς του δὲν ἐκφράζει τίποτα, οὔτε νίκη ἀναγγέλλει, οὔτε κίνηση ἔχει καμμιὰ. Ἐνας ἀθλητῆς περισσότερο πὸν σκύβει ἀποσταμένος νὰ κοιμηθεῖ. Τὸ ἀρχαιότερο κεφάλι του, καθὼς σ' ἔργο κλασσικῆς τέχνης, καὶ τὸ στηθος του ὅμως, εἶναι πολὺ καλὰ δουλεμένα. Ἡ στάση του δὲν εἶναι πιτυχημένη, τὸ σηκωμένο χέρι του πολὺ βαρὺ, σὲ τρόπο πὸν νὰ φαίνεται πὸς πέφτει κάτω κι ὄχι πὸς ἀνυψώνεται γιὰ νὰ συνοδέψει τὰ λόγια τῆς ἀγγελίας του, ἂν καὶ καθὼς εἶπαμε δὲ φανερῶνεται πὸς μιᾶ. Καὶ ὅμως. Τὸ ἔργο αὐτὸ μὲ τὸ ἔργο τοῦ κ. Τόμπρου μπόροῦσε κάλλιστα νὰ συγκριθεῖ. Οἱ δύο αὐτοὶ ἐργάστηκαν μὲ τὸ ἴδιο πνεῦμα καὶ μέσα στὰ ἴδια σῆνορα. Τότε μάλιστα ὑποθέτομε πὸς ἡ ὑπεροχὴ τοῦ κ. Τόμπρου θὰ φαίνόταν, ἐπειδὴ βλέποντας κανένας τὸ ἔργο του δὲ μπόρει νὰν τ' ἀρνηθεῖ μερικὲς ἀρετὲς, πὸν σὲ ἴδει τὸ ἔργο τοῦ Στεργίου τὶς λησιμοναεὶ ὀλότελα. Τὰ δυὸ αὐτὰ ἔργα ταίριαζε νὰ παραβῆλει ἢ ἐπιτροπή. Τὸ ἔργο τοῦ Στεργίου ὅμως, σὴν ἔξω ἀπὸ τὸν κύκλο τῆς περιορισμένης mendalite τῶν ἀντιπάλων του, ἀνόμοιο ἐντελῶς καὶ στὴν ἰδέα καὶ στὴν τεχνικὴ διατύπωση, ἔπρεπε νὰ κριθεῖ ξεχωριστά. Τώρα δὲν ξέρουμε ἂν χυνόμενο στὸ γύψο, τὸν ἄχαρο καὶ τὸν ψυχρὸ, θὰ χάσει ἀπὸ τὴν ἐκφρασὴ του, τὴν τόσο ζωντανὴ πᾶνω στὸν πηλό, πὸν τὸ χρῶμα του φέρνει λίγο στὸ χρῶμα τῆς σάρκας. (Ἡ πληροφορίες μας εἶναι κι ἀπὸ καθηγητῆς ἀκόμα, πὸς ὁ Στεργίου κέρδισε τὴν ὑποτροφία. Ἐπειδὴ ὅμως καθὼς φαίνεται, ὑπάρχουν ἰδιαιτεροὶ λόγοι καὶ μερικοὶ καθηγητῆς ἔδωκαν τόση σημασία στὶς ἐπίχτητες ἀρετὲς τοῦ κ. Τόμπρου, ὥστε νὰν τὶς παρουσιάσουν ἴσες μὲ τὶς φυσικῆς, μὲ τὶς ψυχόρμητες καὶ τὶς εὐώτατες τοῦ Στεργίου, παραστάθηκε ἄδικη ἢ ἀποστολὴ μόνο τοῦ τελευταίου αὐτοῦ στὴν Εὐρώπη. Γι' αὐτὸ ἀποφάσισαν νὰ στείλουν καὶ τοὺς δυὸ. Δὲν ξέρουμε τώρα κατὰ πόσο οἱ ἔροι τοῦ κληροδοτήματος τοῦ Ἀβέρωφ θὰν τὸ ἐπιτρέψουν. Γι' αὐτὸ περιμένουμε μ' ἀγωνία. Ἄν ἐξευρεθεῖ ὅμως ὁ τρόπος νὰ πάει στὴν Εὐρώπη, κι ὁ κ. Τόμπρος, ἂς ἀκούσει μιὰ φιλικὴ μας σύσταση. Στὴν Εὐρώπη, καὶ πέρα στὰ μεγάλα καὶ τ' ἀληθινὰ κέντρα, νὰ φρον-

τίσει να μορφώσει το αίσθημά του και να ρυθμίσει τη σκέψη του. Η τεχνική του μόρφωση είναι άρκετή, σήμερα μάλιστα που η Τέχνη δεν εξετάζει και πολύ, αν όχι πιά καθόλου, τις λεπτομέρειες που με τόση σπουδή πολέμησε να μας παρουσιάσει στο έργο του, μ' ακριβώς έκαινο που έλειπε απ' αυτό: Τη δύναμη που συγκινεί και συναρπάζει. Γενικά ο φειδωνός διαγωνισμός του Πολυτεχνείου θα μείνει ξεχωριστός. Μας έδωσε την αφορμή να γνωρίσουμε έναν καλό τεχνίτη, τον κ. Τόμπρο, κ' ένα μοναδικό ταλέντο, μια σπάνια ιδιοφυΐα, έναν επαναστάτη της Τέχνης, το Νίκο Στεργίου.

ΛΕΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ

ΥΣΤΕΡΟΓΡΑΦΟ

Βέβαια πιά είναι πώς η Έπιτροπή αποφάσισε να στείλει και τους δυο στην Εθρώπη. Την Κυριακή το μεσημέρι, λέγεται, πώς ο πρίγκηπας Νικόλαος με τον Ούγγρο προσωπογράφο Λάζλο, που μένει από δω και λίγες μέρες στην Αθήνα, πήγαν να δουν τα έργα, που έχουνε πιά χυθεί στο γύψο. Μ' αυτή την ευκαιρία ένα σωρό διαδόσεις σκορπίστηκαν δω και κει (γιατί ο τελευταίος γλυπτικός διαγωνισμός έγινε αληθινά το ζήτημα της ημέρας των καλλιτεχνικών κύκλων) πώς ο πρίγκηπας τάχατε είπα για το έργο του κ. Τόμπρου πολλά, πώς έχει ελληνικώτερες γραμμές, (πριγκηπικός τεχνοκритικός έρος, καθώς φαίνεται) αρχαιοπρεπέστερη κεφαλή και πώς κρατεί ακόμα στο χέρι του σταυρό και σπαθί. Και αν αυτά είναι διαδόσεις και μόνο, κάνουν πολύ άσχημα κείνοι που τις βγάζουν, λέγοντας ότι θένε εις βάρος του πρίγκηπα. Γιατί έμεις δε θα θέλαμε ναν τα πιστέψουμε. Αν ο εξαγγελος του κ. Τόμπρου εινε πραγματικά αρχαίος εφηβος, ο σταυρός στο χέρι του έχει την ίδια θέση που θα είχε κ' ένα ηλεκτρικό φανάρι στο χέρι του κινικού Διογένη, ή κ' ένα άντραξέ φουστάνι στο κορμί της Ασπασίας του Περικλή! Αν από επιείκεια δε μιλήσαμε για το ζήτημα αυτό, για να μην πικράνουμε ένα νέο με αρκετές τεχνικές αρετές, που θα μπορούσε και που μπορεί να κάνει κάτι πηγαίνοντας έξω, δε σημαίνει πώς δεν κρατήσαμε και μ' επιφύλαξη μερικά πράγματα, για ναν του τα ποούμε, όταν κι ο ίδιος όμολογήσει πώς το έργο του έγινε μέσα σε στενούς, πολύ στενούς περιορισμούς, που δεν τον αφήσαν να κάνει κείνο που τούλεγε ή συνείδησή του, αν είναι καλλιτεχνική, που το πιστεύουμε.

Λέγεται ακόμα πώς ο Ούγγρος ζωγράφος Λάζ-

λο, μιλώντας για το έργο του Νίκου Στεργίου, είπε πώς είναι μια άπλη **ανατομική επίδειξη**. Κι αυτό δε θέμε να πιστέψουμε για τεχνίτη που έζησε ακριβώς και πέρα που η Τέχνη σήμερα έχτελει την πραγματικό προσορισμό της. Διάδοχος ζωγράφου σαν το Λέμπαχ δε θάταν ποτέ δυνατό να εκφέρει μια τόσο ασυλλόγιστη κρίση. Κι αν είναι πάλι αλήθεια για τον πρίγκηπα, (πράγμα που τώρα πιά δε δυσκολευόμαστε να πιστέψουμε αφού κ' η πανυπερέβαστη «Εστία» το βεβαιώνει στο σημερινό φύλλο της), δεν έχουμε παρά να εκφράσουμε τη λύπη μας. Για κάθε περίπτωση ή γνώμη της Α. Ύψηλότητας έχει βέβαια κύρος πριγκηπικό, όχι όμως καλλιτεχνικό και βάσιμο.

1 του 'Απρίλη 1913

ΛΕΩΝ ΚΟΥΚ...

»» ΑΘΗΝΙΩΤΙΚΕΣ ΓΡΑΦΕΣ ««

Θ.

Σου ειχα πει:

— «Περιμένο άποψε τα μεσίνυχτα να κτεβάσει όλο φασισμένα ή Μοίρα το σφυρί της άπάνω στο άσταλένο άμόνι της καρδιάς μου.

»Πληθος γύφτοι χεροδύναμοι θα βαρέσουνε με τις βαριές τους τις φλέβες μου.

»Γυφτοπούλες σταράτες, με μάτια περικομένα και φιλνισένια δόντια, θάναγελάσουνε τον κοημό μου και θα μοι ραστούνε την ψυχή μου.

»Τήν ψυχή μου θα μοιραστούνε οι γυφτοπούλες.. Με τη δύναμή της θα γνωρίσουνε το γραφτό τους και θα μοιράνουνε τις αγάπες τους.

Και όμως δεν έγειρες το κεφάλι στο στήθος μου ..

I.

Πικραμένος από τα λόγια σου, έβλεπα τα μανισμένα κόματα που χυμούσανε σαν όσση Θεού καταπάνω στούς βράχους.

»Ήθελα να πεταξω τη ζωή μου στην όργισμένη θύλασσα για να τσακιστεί στα βράχια μαζί με τη θύμηση της αγάπης μου.

Μά όταν έφερα στο νού μου τη γλύκα του πρώτου μας φιλιού και θυμήθηκα με τί λαχτάρα παραμερίσαμε τις τριανταφυλλίες για να ομιξουμε τα χείλια μας, άναστέναξα τόνομά σου και κίνησα για το περβολάκι μας.

Έιτανε ή ψυχή μου σαν πουλι κυνηγημένο από άγρια τρικυμία και που είχε κουρνιάσει μέσα μου φοβισμένο.

Οι τριανταφυλλίες δε με γνωρίσανε. Και μια μαργαριτα με όρθάνοιχα βλέφαρα μου είπε.

-- «Είναι πιά πολύ άργά....»

ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΖΙΑΣ

Σημ. Από τα λάθη που μέινανε άδιόρθωτα στο περασμένο φύλλο, άνάγκη να διορθωθούνε δυό.

Στο **Z**, ή λέξη «λογικό» θα γίνει «λογισμό» και στο **H**, αντίς «μαγισμένου» θα μπει «μαγιόμενου».

ΤΟ ΓΟΥΡΟΥΝΙ

(*Από τους «Μύθους» του TRILUSSA*)

Ένα γέρικο γουρούνι είπε σὲ κάτι βώδια :
— Βαρέθηκα πιά αὐτὴ τὴ βρώμικη ζωὴ ! Θὰ φορέσω φράκιο, παπούτσια μὲ φιόγγους, λουλούδι στὴν μπουντονιέρα καὶ μονόκλ στὸ μάτι, καὶ θὰ μῶδ στὴν κοινωνία ποῦχει ὠραίους κ' εὐγενικούς τρόπους.

Τόπε καὶ τόκανε. Καὶ τὸ ἴδιο βράδι πῆγε στὸ ταῖ μιᾶς κοντέσσης, χώθηκε ἀνάμεσα στὶς ὀμορφες κούριες, μίλησε φραντζέζικα, ἔπαιξε πιάνο, τραγούδησε, χόρευε, ἔκαμε καὶ κόρτε.

Καὶ ὕστερ' ἀπὸ δυὸ τρεῖς μέρες νά σου το πάλι στὰ πρῶτα του.

— Μπᾶ ! κάνουν τὰ βώδια. Γίρισες κιάλια ; Δὲ σ' ἄρεσε ἡ κοινωνία ;

— Ὄχι ! πού νὰ πάρ' ἡ ὀργή ! λέει τὸ γουρούνι. Μὰ τὸ Θεό, ὀμορφα θὰ περνοῦσα, μὰ κάνουν ἐκεῖνοι καὶ χειρότερες βρωμιές ἀπὸ τίς δικές μας, καὶ ἄσ' τους νὰ κοιφεύονται !

Π ρ' φράση Κ. ΤΡΙΚ.....

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Ἐκθεσίς τῶν ἐλεγκτῶν πρὸς τὴν Γεν. Συνέλευσιν τῶν Μετόχων τῆς 18)31 Μαρτίου 1914

Κύριοι Μέτοχοι,

Συμφώνως τῇ ἀνατεθείσῃ ἡμῶν ἐντολῇ ἐπελήφθημεν τοῦ ἐλέγχου τῶν λογιστικῶν βιβλίων τῆς ὑμετέρας Τραπεζῆς πρὸς ἐπαλήθευσιν τῶν ὑπολοίπων τῶν Γενικῶν Λογαριασμῶν τῶν ἐν τῷ πρὸς ἔγκρισιν ὑποβαλλομένου Ἰσολογισμοῦ.

Ἡ παρ' ἡμῶν ἐνεργηθεῖσα ἐξέτασις τῶν λογιστικῶν βιβλίων ἐβεβαίωσε τὴν πλήρη τάξιν καὶ ἐνημερότητα τοῦ Λογιστικοῦ τοῦ Κεντρικοῦ Καταστήματος τῆς Τραπεζῆς καὶ τὸ σύμφωνον τῶν ἐν τῷ Ἰσολογισμῷ τῆς 18)31 Δεκεμβρίου 1913 ὑπολοίπων πρὸς τὰς ἐγγραφάς τοῦ Καθολικοῦ καὶ τοῦ βιβλίου τῆς συγκεντρώσεως τῶν ὑπολοίπων τῶν Ἰσολογισμῶν τοῦ τε Κεντρικοῦ Καταστήματος καὶ τῶν Ὑποκαταστημάτων τῆς Τραπεζῆς.

Βεβαιῶντες τὴν εὐάρεστον ἐντύπωσιν, ἣν ἔσχομεν ἐκ τοῦ γενομένου λογιστικοῦ ἐλέγχου, συνιστῶμεν ἡμῶν τὴν ἔγκρισιν τοῦ ὑποβαλλομένου Ἰσολογισμοῦ τοῦ ἔτους 1913.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Μαρτίου 1914.

Οἱ Ἐλεγκταὶ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΑΓΡΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΘ ΝΑΣΙΑΔΗΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΨΑΦΦΑΣ

«*Ὀῖον τὸ γλυκύμαλον....*»

*Ἐὖν εἶσαι τὸ γινεκόμηλο, ποὺ ἀφράτο κοκκινίζει,
Στὴν ἄκρια σὶδὸ ξώκλαδο φαίνεται οἱ μηλοκόφτες,
Πῶς τὸ ξηχάσαν μοραχό, μὰ ὄχι δὲν τὸ ξηχάσαν,
Δὲν ἔφτανε τὸ χίρι τοῖς, εἰαὶ ἀψηλᾶ, τὸ μῆλο.*

«*Κῆ δ' ἀμβροσίας...*»

*Ἐκεῖ, μὲ ἀθάνατο κρατὶ ξέχειλο τὸ κροντήρι,
Εἶχαν καὶ τὴν Ἐρμῆ οἱ Θεοὶ, ποὺ μὲ σταμνὶ κερνοῦσε.
Κι ὁ οἱ τοὺς οἱ ἀθάνατο, μὲ ὀλίγηρα ποιήματα,
Κρατοὶ ἔσταζαν, καὶ σὶδὸ γαμπρὸ ἐχρηθῆκαν τὰ προκόψη.*

«*Κατθανοῖσα κείσεται....*»

*Μὲ τὴ θανά σου θὰ σβησθῆς κ' ἐλὶ καὶ τὸνομά σου
Γιὰ πάντα, καὶ ποιῆς κανεῖς δὲ θὰ σὲ λαχταρήσῃ
Τι σὴς Πιερῆς τὸ βυινό δὲ μάζεψες, ποιῆς σου,
Ρόδα καὶ τώρα ἀφήρηται θὰ κατεβῆς στὸν Ἄδη,
Καὶ μὲ τοὺς μαύρους τοὺς νεκροὺς θάσαι διωγμένη πάντα.*

«*Αἰ δ' ἤχες ἔσλων...*»

*Ἄν εἶχες κάπιο πόθο ἐὸν καλὸ μὲς στὴν καρδιά σου,
Κ' ἡ γλώσσα σου δὲν πῆγαινε κάτι κακὸ νὰ βγάλῃ,
Ἔτσι σὶδὸ μάτια σου ἡ ντροπὴ δὲ θὰ γαινόνταν τόρρα,
Μὰ θὰ μιλοῦσες λύτερα γι' αὐτὸ σου ἔδω τὸν πόθο.*

ΔΗΜΟΣ ΒΕΡΕΝΙΚΗΣ

ΚΙΣΜΕΤΙ

Καμια φορα, αγαπούλα, που ξεχνιέμαι
Στην αγκαλιά σου και μιλια δε βγάξω
Και που σαν τρομαγμένος σε κοιτάζω,
Μή με ρωτήσεις πια τί συλλογιέμαι !

Την καρδιά μου την ξέρεις, αγαπούλα, —
Το ξέρεις πούγινε ὅλη πια δικιά σου,
Πῶς να με πάρει τώρα απο κοντά σου
Μπορει του τάφου μόνον η δροσούλα.

Λοιπον, να ζεις ! μή με ξαναρωτήσεις
Τί μέσα μου κρυφα με βασανίζει !
Τον τοίχο που τις σκέψες μας χωρίζει,
Ούτε και συ μπορεις να τον γκρεμισεις.

Κ. ΚΑΡΘΑΙΟΣ

“ΓΡΑΜΜΑΤΑ,”

ΜΗΝΙΑΙΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Τόμος Δεύτερος (400 450 σελίδες)

Συντρώμη αρ. 10, προπληρωτέα.

Διεύθυνση Grammata - B. R. 1146, Alexandri - Egypte

ΕΙΡΗΝΗΣ Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΙΔΕΟΠΛΑΣΤΗΣ (*)

Γιατί ελύθησαν τὰ μάγια τῆς στενῆς ἀγάπης καὶ τὰ μάτια ἠμπόρεσαν νὰ ἰδοῦν. Τὰ πράγματα ξεχώρισαν καθένα μὲ τὴν ὁμορφιά του καὶ μὲ τὴ δική του τὴ ζωή.

Κι' ἐγὼ ὁ ξαναγεννημένος, διαδάτης κόσμου ἀ-
γνωστού γιὰ δεύτερη φορά, ἔγινα κάποιος ἄλλος,
ἓνα πλάσμα ποῦ συγκοινωνοῦσε παράξενα μὲ τὸ Ἄ-
πειρο σὰν μύριες ζωντανές κλωστὲς νὰ τὸδεναν μα-
ζὺ του, καὶ μόνο ἀπ' τὸν ἑαυτοῦ του ἔστεκε μακριά...

Λίμνη μαγικὴ τότε ξανοίχτηκε μπροστά μου,
κι' ὅπως στεκόμουν βάρυς, σὰν τὸν καρπὸ ποῦ
ὠρίμασε καὶ δὲν τὸν βαστάει τὸ κλωνάρι, —εἶδα νὰ
ταράζονται τὰ νερά ἀπὸ ξεχωριστὴ, μεγάλη
συγκίνηση καὶ μέσθ τους νὰ βασιλεύῃ τὸ εἶδωλο κά-
ποιας ψυχῆς, μὲ τὰ μάτια καρφωμένα στὰ μάτια
τὰ δικὰ μου....

Ἀντικειμενικῶς μοῦ φάνηκε ὁ θάνατος· καὶ ἡ
πρασινάδες τῆς λίμνης ποῦ βυθίσθηκαν μονομιᾶς
στὰ νερά, σὰν κατὶ ξένο ἐνόμισα πὼς ἄφωνα θρη-
νοῦσαν.

Ἄνοιξα τὰ χεῖλη κι' ἐψιθύρισα ὡσὰν εὐχή γιὰ
τὸ νεκρὸ τὸ εἶδωλο :

— Κοιμήσου στὸν χειρταρισμένο βυθὸ καὶ κά-
νε συντροφιά μὲ τὰ φαντάσματα τῆς λίμνης. Ποτέ
μου πεῖς νὰ μὴ σὲ ἰδῶ στὸν ἀπάνω κόσμο, ψυχὴ
μου.....

Ἐνα πρωτὸ ξεκίνησα γιὰ τὰ λειβάδια. Δὲν ἤ-
μουνα εὐθυμὸς οὔτε ἀνήσυχος. Ὅταν κανεὶς βγῆ
στῆς ἄχθες τῆς Γαλήνης δὲν ἔχει τίποτα νὰ φο-
βηθῇ.

Βλέπει τὰ θαυμάσια, ἀκούει τοὺς ἤχους τοὺς
Αἰώνιους καὶ φθάνει περὶ κοντὰ στὴν Πηγὴ τῆς Ζωῆς.
Τότε ἡ αὔρα τῶν Ἄλλων Κόσμων, λούζοντάς
τον, τοῦ παίρνει τὴν ἔγνοια καὶ τὴν ὀλιστικὴν ἐπι-
θυμία.

Τὰ λουλούδια μύριζαν δυνατὰ· καὶ χωρὶς νὰ
καταλάβω, εἰκονοποιημένη μοῦ φάνηκεν ἡ μυρω-
διά τους, σὰν τὸν ἀχνὸ ποῦ βγάζει ἡ γῆ στῆς καυ-
τερῆς τῆς ὥρας.

Καὶ εἶδα τὴν καρδιά τους ν' ἀνοίγεται, καὶ εἶδα
ν' ἀναδελώνεται ἡ περὶ βραθειῆς τους ἴνες, νὰ τινά-

ζωνται καὶ τὸ μῦρο ὀλόγυρα ν' ἀπλώνεται ὄφρατο,
σὰν πὼς ἡ εὐωδιὰ ψυχῆς καὶ τὸ ἀνάσασμά της.

Ἐπήγα κοντὰ, ἔσκυφα, ἔφερα τὰ χεῖλη στοὺς
ἀνθούς, ποῦ σιωπηλὰ μὲ μολογοῦσαν τὴ ζωὴ τους.

Τίποτα δὲν μᾶς χῶριζε.

Γιατὶ μπροστὰ στὴ σοφία, ποῦ τὴν παίρνει κα-
νεὶς ὡσὰν ἀντάλλαγμα τῆς θυσιασμένης του ψυχῆς,
ποτέ δὲν ἀντιστάθηκαν ἡ ἀποστάσεις... Κι' ἔγινα
στᾶληθινὰ ὁ χαϊδεμένος ἀδελφός τῶν λουλουδιῶν....

Ἐκείνο τὸ βράδυ κοιμήθηκα μὲ ὄλου τοῦ κό-
σμου τ' ἄνθη στὴν ἀγκαλιά.

Καὶ τὴν νύχτα τᾶδλεπα ζωντανεμένα γύρω μου,
νὰ κουνῶν τὰ κεφαλᾶκια τους παράξενα καὶ νὰ τεν-
τώνουν μάτια στρογγυλά, σὰν τὴν καρδιά τῆς μαρ-
γαρίτας.

Μάτια τριανταφυλλένια, κίτρινα, γλαυκὰ καὶ σμα-
ραγδένια, χίλιων λογγῶν. Ὅμως τὸ φῶς τους ἦταν
μελαγχολικὸ σὰν νᾶχε πνιγῆ στὰ βάθη τους ὁ ἥλιος.

Τᾶννοιῶθα νὰ τρέμουν δίπλα μου, νὰ λυώνουν,
νὰ ρίχνουν τὰ πέταλα καὶ νὰ μοῦ λένε πρωτάκου-
στες ἱστορίες, ἀγνωστες σὲ πλάσματα μὲ γενικώτε-
ρη ζωὴ :

— Εἴμαστε παιδιὰ τῆς γῆς καὶ τ'οὐρανοῦ. Τὴν
αὐγὴ γεννιόμαστε καὶ πεθαίνουμε τὸ βράδυ.

Τί κρίμα ! τί κρίμα !

Τίποτα δὲν μαλακώνει τὴ μανία τοῦ βορριά. Τί-
ποτα δὲν λιγοστεύει τῶν μεσημεριῶν τὴ φλόγα.

Τί κρίμα ! τί κρίμα !

Πίνουμε φιλιὰ καὶ φῶς κι' ὁμορφαινόμε με τὴ
γλυκεῖα χρυσόσκονη ποῦ τινάζουν τὰ φτερά τῆς πε-
ταλούδας.

Τί κρίμα ! τί κρίμα !

Τῶν δειλινῶν τὰ μάγια καὶ τὰ ὄνειρατα, λιγο-
θυμᾶν στὰ μεταξένια πέταλά μας.

Τί κρίμα ! τί κρίμα !

Κι' ἔλες τοῦ Παντός ἡ ἀνατριχίλες περνᾶν ἀπ'
τὴ δική μας τὴν ψυχὴ.

Τί κρίμα ! τί κρίμα !

Μὰ φοβόμαστε τὴ νύχτα καὶ τὸν ἀναστρο οὐρα-
νό. Ἡ χαρὲς μας δὲν ἀντέχουν στὸ σκοτάδι.

Τί κρίμα ! τί κρίμα !

Κι' ἔτσι, τὴν αὐγὴ γεννιόμαστε καὶ πεθαίνου-
με τὸ βράδυ.

Τί κρίμα ! τί κρίμα !

Κι' ἡ ψυχὴς μας ἀνεβαίνουν μὲ τὰ χρώματα καὶ
μὲ τὰ τραγοῦδια τῶν πουλιῶν...

Τί κρίμα ! τί κρίμα !

(*) Κοίταξε ἀριθ. 519, 520, 521 καὶ 522.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοκτήτης: Δ. Η. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, αρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συμτρομή χρονιάτικη: Για την Ελλάδα και την Κρήτη δο. 10. Για το εξωτερικό φρ. χρ. 12,50.—Για τις επαρχίες δεχόμαστε και τρίμηνες συμτρομές (1 δο την τριμηνία).—Κανένας δε γράφεται συμτρομητής α δεν προπληρώσει τη συμτρομή του.

20 λεπτά το φύλλο.—Τα περιεσπόμενα φύλλα πουλιούνται στο γραφείο μας διπλή τιμή.

Βρίσκεται στην Αθήνα σ' όλα τα κιάσκια, και στις έπαρχίες στα πραχτορεία των Έφημερίδων.

ντερ πούγινε την περασμένη Κυριακή το πρωί είτανε πάλι, καθώς πάντα, μιὰ μουσική απόλαυση και μιὰ ξεχωριστή έπιτυχία. Το μοναδικό μουσικό σχολείο μας απόδειξε με την τελευταία μαθητική συναυλία του ακόμα μιὰ φορά πως εργάζεται δίχως ρεκλάμες και δίχως θόρυβο δημοσιογραφικό, δυστυχώς όμως και δίχως κληροδοτήματα, αφού ελ' οι παραληδες τραβιούνται από την τεχνητή ρεκλάμα, έπως οι σταρθηθρες από τον καθρέφτη, και φορτώνουνε με δωρεές κάπιο κατάστημα της έδου Πειραιώς που στεγάξει τη μουσική μεγαλοφυΐα του κ. Νάζου.

ΓΡΑΙΚΟΣ

Παραγραφάκια

ΕΝΑ κοσμοϊστορικό γεγονός κι αυτό. Ο Βενιζέλος φιλιώθηκε με τον Κουλουμβάκη. Μας το άναγγειλε με τούμπανα ή «Πατρίς» την περασμένη βδομάδα, και ή συμπιλίωση αυτή, λέει, είναι έργο του Γρανίτσα.

Αχ, έργο του Γρανίτσα θάναυ και ή άναγγελία της συμπιλίωσης, γιατί κάτω από τις άθωότερες γραμμές της ξεχωρίσαμε τη λεφτούτσικη ειρωνεία και το ιδιόρρυθμο χιοΐμορ του ρουμελιώτη φίλου μας. Δες και κανένα μύθο του, από κείνους τούς σπαρταριστούς, μας δηγότανε,

«ΕΚΕΙ που άνθίζουν οι δάφνες» δεν έχουνε θέση εκείνοι που άρνηθήκανε την Πατριδα όσο είτανε «ντροπιασμένη και δυστυχισμένη» και την άγκυλιάσανε τώρα που δοξάστηκε.

Η κ. Π. Σ. Δέλτα, σ' ένα δήγημά της που δημοσιεύτηκε σε δυό φύλλα της «Εστίας» (27 και 28 του Μάρτη) ζουγράφισε ολοζώντανα, μά και σημάδεψε βαθιά με πυρωμένο σίδερο, τούς τέτιους πατριώτες.

Λοχαράει κι ο Λουκάς, που από τσοπάνης έγινε Κρσίος» στην ξενιτιά, να μπει στο δλόδροσο «περιβόλι, να ξαπλωθει στο θυμάρι, ανάμεσα στις δάφνες, να λούσει τα παδάρια του στο ρυάκι και γυλοκοποΐσε άσημένιο», μά οι ήρωες που άναπαυόνταν σ' αυτό το ώριο περιβόλι τον άποδιώχνανε

«—Τά πλούτη δεν άξίζουν τίποτα εδώ! τοΐ λένε.

«—Έχτισα νοσοκομείο για τούς φτωχούς, και σχολείο για τά τυφλά..

«—Τά έχτισες στην ξενιτιά, και μάζεψες δάφνες και τιμές ξένες. Την πατριδα σου όμως, φτωχιά και ρημαγμένη, την άσπληθήκες στη δυστυχία, και μακάρισες το γιό σου που γεννήθηκε στα ξένα χώματα! Και δεν παθαίνουσον για κείνην, και λέγουσον ξένος, και ντρέπουσον για τη γενιά σου.

«—Μή μου κακιώνεις, Σουλιώτη άντρειωμένε! Μά το Μεσολόγγι σου ξεχάστηκε μπρός στη ντροπή της Λάρισσας! Δεν ξέρεις έσο τί περιφρόνηση μάς κάνανε τότε οι ξένοι! Δες όμως τώρα το γιό μου! Στην Κρέσνα βρίσκεται με το Βασιλιά...

«—Στην Κρέσνα; τώρα; Τι άηγε πιά να κάνη; ρώτησε ένας παπής. Το ράσο του το μαΐρο είχε στολίδια άμέτρητα από αίματα στα σήθια και γύρω στο λαιμό του ένα κόκκινο βαθύ χαράκι μωρτουόσε το πέραςμα του σπαθιού του Τούρκου.

«—Πήγε να δουλέψη την πατριδα, να της δείξη την άγάτη του, παλληκαρά παπά μου!

«—Τήν άγάτησε εύτυχισμένη, άφου τη δόξασαν άλλοι, είτε ο γέρος με την περικεφαλαία, άφου άλλοι σήκωσαν τις δάφνες της, που είχαν πέσει μέσ' στη λάσπη. Τέτοιες άγάτες δεν τις θέλει ή πατριδα. Τράβα παρακάτω! δέ μ' άρέσεις! ή ρευιγζότα σου μυρίζει ξενιτιά.

«—Μή με άποδιώχνεις, γέρο καπετάνο, δούλεψα τίμια και γερά.

«—Έχει άλλα περιβόλια για ψυχές μικροδουλεύτρες. Έδώ έρχονται μόνο οι πατριώτες.

«—Θά δώρη ο γιός μου σχολεία και νοσοκομεία όσα θέτε στην πατριδα!

«—Τότε σε είχε άνάγνη ή πατριδα. σάν είταν ντροπιασμένη και δυστυχισμένη, και σάν είταν έρημο, ξερό κι άχαρο το περιβόλι μας. Τώρα τί να τά κάνη τά δωρά σου; Δες δάφνες που μάς φέρνουν τά παιδιά μας! Δες! Δάσος ολοκληρο μάς έρχεται!

Το δήγημα αυτό της κ. Δέλτα δε θάκανε άσχημα ο Έκταιδ. "Όμιλος» νάν το εκδώσει στη σειρά της βιβλιοθήκης του για να μπει σε όλα τά ρωμαίικα σπίτια.

ΣΕ ΜΙΑ από τις τελευταίες συνεδριάσεις της Βουλής ο βουλευτής κ. Καφαντάρης έπλεξε τον παινηγορικό του γνωστού λογίου νέου κι άπόστρατου δικαστή κ. Ίμ. Άμπελά. Ύστερ' από μιὰ δυό μέρες εια έπίσημο άνακονωθέν του Ύπουργού της Δικαιοσύνης τον έβγαλε και ψεύτη τον περίφημο κύριο.

Κι όμως μεθαΐριο θά δικαστούν οι Άνάπλι οι καταγ-

γελμένοι από την αφεντιά του για τ' άθειςτικά του Βόλου και καθόλου παράδοξο να βρεθούνε δώδεκα άγαθί νοικοκυραίοι που να πιστέψουν τις άρλουμπες ενός Άμπελά και να πάρουνε τους άθρώπους στο λαιμό τους.

ΕΚΑΜΕ κ' ένα κυλό ό μακαρίτης ό Καραπάνος και με κάπιο, τσιφούτικο κι αυτό, πεσό που άφισε θά μαθαίνουν οι Άρσακιάδες και μαγερική, κοντά στον Όμηρο και στους ρητορικούς λόγους του Μιατριώτη.

Πολι στολλότη και τόσο, άφου μπορούσε αξιόλογα άντι μαγερική να δημιουργήσει κι αυτός κανένα καινούριο Σεβαστοπούλειο διαγωνισμό.

Όσο για τις Έθνικές δωρεές, έχουν άδικο να φωνάζουν εναντίο του. Έμει; κάποτε είδαμε στο δεφτέρι τοΰ Ματσούκα γραμένο με τό χέρι του τόνομά του και πλάί όλόγραφα ειπωσιτέντε δραχμές για τό άνιτορπιλικί «Νέα Γενεά».

Τόσα μπορούσε ό άθρωπος να δώσει και τόσα έδωσε. Τί θέλατε; Νάφισει στους πέντε δρόμους τά όρηφανά του;

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΗΛΙΟΣ ΤΑ ΜΕΣΑΝΥΧΤΑ

Κάτω από μιá κληματαριά στην Έλασσώνα ή Σοφία μαδάει τή χήνα πουΰπιασε ό σύντροφός μου Πίπησ στο ποτάμι. Δέν είχε βουλώσει τά δεκαπέντε χρόνια, τό μάγουλό της, άν τό κεντούσε κανένας ανάλαφρα με μιá βελόνα, θά ξεπετούσε αίμα. τά μάτια της μās έδωσαν σέ πειρασμούς, τά χείλια κόκκινα σαν τριαντάφυλλο με τή δροσιά του, τά λόγια της σκλάβους μās κρατούσαν.

Οί φαντάροι μυρίστηκαν τό θησαυρό μας, τρέχουν σαν κοράκια στην αυλή να πάρουν νερό από τή πηγάδι, να κλέψουν μιá ματιά, φεύγουν λαβωμένοι, πεινασμένοι, χύνουν τό νερό και ξαναγυρίζουν.

Έμ μικρούλα τή δουλειά της. Άκατάδεχτη σ' έλους, καταδεχτικιά σε λόγια και ματιές στον Πίπη.

Στο μικρό εκείνο κεφαλάκι είναι μαζεμένος κόσμος ελάκαιρος. Ιστορίες για τήν Άμερική πουΰ πηγε πριν ένα μήνα, σχέδια και όνειρα ξεβγαίνουν από τό στοματάκι της σαν τά πουΰπουλα της χήνας.

Έμ πόλη άπηγούσε από τραγούδια και πυροβολισμούς. Ό Χότζας στο τζαμι έξακολουθάει τον άγώνα του. Τί κι άν ή σημαία μας στήθηκε στο μοναστήρι, κι άν ό στρατός του Προφήτη έφυγε; Άυτός είναι και ντουφεκάει τό λεφοσί των γκιαούρ.

Δέν τον θυμάσανε μονάχα τά παλληκάρια πουΰ γνωρίσαν τό θάνατο, κουβέντιασαν μαζί του, λογοφέραν και τον ένιχσαν. λόγια πονετικά μās λέει και ή μικρούλα.

— Όταν τον έβλεπα στο μινιάρé — μās είπε — με τρώμαζε. Τώρα τον θαυμάζω.

Ό ένθουσιασμός μας για τήν μικρή πουΰ έχει τέτοια ελεύθερη άντίληψη διπλασιάζεται. Χωρίς άλλο έχουμ' ένα θησαυρό κ' ένα δαίμονα κοντά μας.

Έμ σάλπιγγα μās είδοποίησε από πολλή ώρα να πάμε στο προσκλητήριο. Δέν είν' έδω στρατώνας, πουΰ μπορεί κανένας να τό σκάσει και να γλυτώσει με μιá βάρβαρη επίπληξη του άνωτέρου. Ό πόλεμος έχει διαφορετικούς κανονισμούς και τιμωρίες.

Όταν τέλειωσε τό προσκλητήριο, ξαναγυρίσαμε στη Σοφία. Είχε πιά νυχτώσει. Έίνα αδύνατο φως λυχναριού πηγαινοερχότανε στην αυλή, διαμαντούσε στο πηγάδι, στη φωτιά, έφτανε στο βαγένι πουΰ εΐταν στη διπλανή χαμοκέλλα. Από τό βαγένι έπιανε τον πιπεράτο μουστο.

Για μιá στιγμή έχασα τον Πίπη. Τό φως του λυχναριού πέρα στη χαμοκέλλα έσβυσε και άκουσα τό σύντροφό μου να λέει: — Εΐσαι ήλιος τά μεσάνυχτα.

Τραβώ τήν ξιφολόγη και τρέχω προς τό μέρος πουΰ κρυβότανε ό ήλιος. Έμ καρδιά μου χτυπούσε, τό λογικό είχε σαλέψει, ό φίλος μου έπαίρνε ό,τι έγώ λαχταρούσα ελη τήν ήμέρα:

Τά φιλιά της.

Τί κι άν αυτή δε γύρισε να με κοιτάξει. Μου φανέρωσε τον κόσμο πουΰ χωρίστηκε, διψασμένος θέλησα να δροσίω τήν καρδιά μου, μ' ένα λόγο γλυκό. Μά ό κλέφτης του βουνοΰ γένηκε και κλέφτης της αγάπης. Σε μιá στιγμή ξεχάστηκε ό σύντροφός αυτόν πουΰ πήγαμε χεροπιαστά στο θάνατο, τον έχω πάνου από τή μύτη της λόγγης μου.

— Θα πλέξουμε στο αίμα; — μου λέει ό σύμφος χωρίς ταραχή.

— Έμ στην αγάπη, — φωνάζω με τρεμούλα.

— Στην αγάπη, άπκντάει εκείνος και πέφτει στο λαιμό μου.

Έμ μικρούλα είχε χαθεί. Ό ούρανός, μαυρισμένος από τήν ήμέρα, ξεέπασε σε δυνατή βροχή. Άγκυκαλιασμένοι φτάσαμε στον καταυλισμό. Τή βροχή δυνάμωσαν τά δάκρυά μας, τό χέρι πουΰ σήκωσε τή λόγγη έτρεμε άκόμα.

Είχε καλά φέξει όταν τό σύνταγμα ξεκίνησε για τή Σιδερόπορτα. Έμ βροχή είχε πάψει. Τά πόδια μας βούλιαζαν με 'στο υγρό χωράφι και πλημμύριζαν από νερό με 'στα πολλά αλάκια.

Ό Χότζας μās χαιρετάει με μερικούς πυροβολισμούς. Μιá σφαίρα βρίσκει στην κοιλιά τό άλογο του λοχαγοΰ μας Κώστας Μπαριζώνα και τό ρίχνει

κάτω. Θυμώνει: ὁ λοχαγός, καὶ παρὰ τὴ διαταγὴ τοῦ Στρατηλάτη νὰ μὴν πειραχθεῖ τὸ τζαμί, ἀνοίγει φωτιά καὶ μιὰ ἐνωμοτία κατὰ τοῦ Χότζα. Ἀπὸ τότε δὲν ξανακούστηκε πυροβολισμὸς του.

Τὸ ὑπερήφανο ἄλογο δέρνεται κάτω στὸ χῶμα, ἀφρίζει καὶ σὲ λίγο μένουσιν τὰ μάτια του ἀνοιχτά, ἀκίνητα. Κλαίει ὁ λοχαγός κι οἱ οἱ στρατιῶτες γιὰ τὸν ἀγαπημένο μας ντροπῆ, ἢ γειτονιά μοιρολογαίει τὰ δυὸ κορίτσια ποὺ πάνε ἀπὸ τοὺς αὐγηνούς πυροβολισμοὺς τοῦ σαρικοφόρου.

Τὸ σύνταγμα μας λυπημένο, πικραμένο, γιὰ τὸ κακοπιάσιμο τῆς ἡμέρας προχωρεῖ πρὸς τὴ γέφυρα.

Περνάει ἀπὸ κοντὰ μας ἓνας χωρικός μὲ μιὰ νεκρόκασσα παιδιοῦ ἢ κοριττοῦ, δεκαπέντε χρονῶνε, ντυμένη μὲ γαλανόασπρο παννί. Τραβάει γιὰ τὴ γειτονιά ποὺ πιάστηκαν οἱ δυὸ συντρόφοι, στὸ δρόμο ποὺ κἀθεται ἡ γλυκεῖα μικρούλα.

Ὅταν περάσαμε τὴ γέφυρα καὶ τὰ ὑψώματα, ποὺ φέρνουν στὸν ἀνηφορικὸ δρόμο, ἢ καμπάνα τοῦ μοναστηριοῦ χτυποῦσε λυπητερά. Πύρισαν κάμποσοι καὶ κοίταξαν. Τῆ στιγμῆ ἐκεῖνη εἶδαν τὸ τζαμί νὰ ζώνεται ἀπὸ τίς φλόγες καὶ νὰ σκεπάζεται ἀπ' τὸν καπνὸ.

Ὁ Πίπης ἐκστατικός καὶ πικραμένος, κοιτάζοντας πρὸς τὴν κληματαριά ποὺ σκέπαζε τὴν στέγη μὲ τὰ κίτρινασμένα της φύλλα, ἔλεγε:

— Ἦλιος τὰ μεσάνυχτα.....

M. ΑΡΑΧΩΒΙΤΗΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Ἐγκριθέντος ὑπὸ τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Μετόχων τῆς 18)31 Μαρτίου 1914 τοῦ Γενικοῦ Ἰσολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1913, ὡς καὶ τῆς διανομῆς διὰ τὴν χρῆσιν ταύτην μερισματος φρ. 5—κατὰ μετοχὴν ἀπληλαγμένου παντὸς φόρου, τὸ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ πληρωθέντος κατὰ τὸν παρελθόντα Αὐγουστον προσωρινοῦ μερισματος φρ. 2.50 ἀπομένον ὑπόλοιπον ἐκ φρ. 2.50 κατὰ μετοχὴν εἶνε πληρωτέον ἀπὸ τῆς 21)3 Ἀπριλίου 1914, ἐπὶ προσαγωγῆ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15 μερισματαποδείξεως:

Ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι τῆς Τραπεζῆς.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ, Σμύρῃ, Ἀλεξανδρείᾳ, Καίρῳ, Μιτλήνῃ, Σέρραις, Μοιαστηρίῳ, Ζαγαζίκῃ, Μαγνησίᾳ, Περγάμῳ καὶ Σόμᾳ, παρὰ τοῖς Ὑποκαταστήμασι καὶ Πρωτοτορεῖσις αὐτῆς.

Ἐν Παρισίοις παρὰ τῷ «Comptoir National d'Escompte-de Paris».

Ἐν Βερολίνῳ παρὰ τῇ Nationalbank fur Deutschland.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18)31 Μαρτίου 1914.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

(Ἡ Γενικὴ Διεύθυνσις)

ΑΣΜΑ ΑΣΜΑΤΩΝ

(Ἀπάντησις ἐπὶ Ἀλεξανδρινὰ ΓΡΑΜΜΑΤΑ.)

Ὡς τώρα μόνο θερησκευτικὰ περιοδικὰ μᾶς εἶχαν χτυπήσῃ τὴν ἐκδοσὴ τοῦ Ἄσματος. Μαντεύαμε πάντα τὰ κατηγορητήριά τους— ἔπως κ' εἶτανε — παλιὰ, ἀστήρικτα, μὲ δογματισμὸ καὶ ἀναθέματα. Σὴν ἔμαθα τελευταία πῶς τὰ «Γράμματα» τῆς Ἀλεξανδρείας γράψανε γιὰ τὸ Ἄσμα περίμενα κάτι νέο καὶ νέο ποὺ νὰ φέρῃ εἴτε κλόνισμα εἴτε δυνάμωμα στὴν ἀντίληψή μου γιὰ τὸ βιβλίον αὐτὸ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Γέλᾳστηκα ἔμως.

Καὶ πρὶν δυὸ χρόνια σὴν πρωτοδιάβασα τὴν ἐργασίαν μου αὐτὴν ἐπὶ τῆ «Φοιτητικῆ Συντροφιά» καὶ κάποιος ἄλλος κύριος μὲ φιλήσυχο παρυσιαστικὸν μὸς ζήτησε τὴ διευθυσή μου, μὲ νοθέτησε λίγο ἐκεῖ στὸ πόδι καὶ μῶστελε ὑστερα ἀπὸ δέκα μέρες μίαν ἀπάντησιν σὲ κάμποσα κατεθετὰ γιὰ τὰς «βλασφημίας» ποὺ ξησιόμισα. Μοῦ ἀράδιαζε τὴ γνώμη τῆς Συναγωγῆς καὶ τῆς Ἐκκλησίας— σὴν κ' ἔσᾳς καλῶρα νᾳχομε κ. Ἰῶγο Ἀγιάσ, καὶ στὸ τέλος μὸς εὐχότανε «ἐπιστροφὴν καὶ μετάνοιαν», τὸ μόνον ἀκριβῶς ποὺ λείπει ἀπὸ τὴ δική σας κριτικὴ. Τοῦ εἶταν γραφτὸ μίαν ἀπάντησιν ποὺ δὲν τὸν ἀξίωσα τότες, νὰ τὴν μάθῃ τώρα ἐξ αἰτίας σας.

Ἀπὸ τίς δέκα σελίδες ποὺ σᾳς φ ρώνουν τὰ «Γράμματα» δὲ βγάζομε τίποτα ἐχτὸς ἂν νομίζετε πῶς ἡ ψευτοκατάνοξις, ποὺ χύνουν τὰ παρόμοια κολυδοκηρύγματα μὲ τὴν «παράδοσιν», «Θεόπνευστο», «Ἀκρίμας», «Κετουμπίμ», «Ταργούμ», «Ταλμοῖδ», μποροῦσε νὰ συγκινήσῃ καὶ μᾶς ποὺ κ' ἂν δὲ φέρνομε ἐπὶ τὴν ῥάχῃ μας «τριάντα χρόνια θεολογικῆς γνώσεως» γιὰτὶ δὲ μᾶς περισσεύουν, ἀπὸ μακρὰ ἔμως νοιώθομε τὴν ἡλικίαν τῆς θεολογικῆς σας κριτικῆς. Αὐτὰ ποὺ λέτε τάχει: κάθε εἰσαγωγὴ ἐπὶ τῷ Ἄσμα Ἄσμάτων κ' αὐτὸ τὸ ἀραροῦτι καὶ τὸ σεμιγδάλι: ἠρέφει μονάχα τοὺς μαθητὰς κάθε σεμινάριου καὶ Θεολογικῆς Σχολῆς.

Ἐγὼ ποὺ δὲ θέλησα ἐπὶ βιβλίον μου νὰ κάνω καθαρὴν δασκαλικὴν ἐργασίαν, ἢ ὅποια ἐξ ἄλλου ἔχει γίνεῖ πρὶν ἀπὸ μένα, ἔβανα σύντομα καὶ φαινὰ σὲ διάφορες φράσεις τοῦ προλόγου τὸ ἐξυγόμενον τῆς μελέτης μου καὶ τὴ δική μου σκέψῃ ἐπὶ τὸν ἔχῃ θέσῃ τὸ ἔργο σύμφωνα μὲ τὴν ἐκδοχὴν ποὺ τοῦ δίνω, κ' ἂν εἶναι δρᾶμα ὅπως τὸ θέλει ὁ Renan, θεωρώντας τὰ ἄλλα ζητήματα λυμένα ἀπὸ τὴν προηγουμένη πολυσύνθετην ἐργασίαν. Σᾳς ἔμως ποὺ ἀναλάβετε νὰ τὸ κρίνετε καὶ νὰ τὸ χτυπήσετε μάλιστα, καὶ μαζί τὴν ἐργασίαν τῶσων ἄλλων ἐπὶ ἄλλῃ σῃ-

μεία, είχατε χρέος να κάνετε καθαυτοῦ δασκαλική πιά δουλειά και ν' ἀντιτάξετε γιά όλα αὐτά τὸ βαρὺ πυροβολικὸ τῶν ἐπιχειρημάτων σας δείχνοντας μαζί ποιὸν ἀπὸ τοὺς παλαιότερους ἀκολουθῶ. Στὸ ὅτι δὲν εἶναι δράμα, μόνη ἀφορμὴ ποὺ μιλῶ γιά τὸ Kenan, συμφωνεῖτε μαζί μου. Ἀλλὰ και σ' αὐτὸ καθὼς και σ' ἔσα δὲ συμφωνεῖτε, ἀντὶς ἐπιχείρημα ἔλο και θέλετε ἀγκουρα νὰ εἰρωνευτεῖτε, ἀπόδειξη πὼς κι ὅπου συμφωνεῖτε κι ὅπου ὄχι, δὲν εἰστε εὐχαριστημένοι με τὸν ἑαυτὸ σας, ἄλλη ἀπόδειξη αὐτὸ πὼς δὲν ἔχετε καμμιά ἀτομικὴ σας γνώμη σχηματισμένη παρὰ σπρωχτήκατε ἔτσι μοιραία νὰ γράψετε κι ἀπὸ τὸ πιθάρι τῆς ἀγνωμίας σας αὐτῆς ξεσκεπάσατε και μᾶς παρουσιάσατε πάνοπλη τῆ «γηρυσία παράδοση». Ἐμεῖς θέλαμε τὰ ἐπιχειρήματά σας κινούργια και φωτεινά και ὄχι σκοουρισμένα κι ἀχώνευτα ὥστε νὰ πιάνεστε ἀπὸ τὴν παράδοση σὰν μωρὸ ἀπὸ τὰ χεῖλια τῆς κούνιας του και νὰ καθουρτίζεστε στὸ ἔξῃ σκαρίφημα τῶν συλλογισμῶν σας· εἶναι ὁ Σολομών συγγραφέας τοῦ Ἄσματος γιὰ αὐτὸν παραδέχτηκεν ἡ παράδοση. Και γιά νὰ τὸν παραδεχτῆ θὰ πῆ πὼς αὐτὸς εἶναι ὁ συγγραφέας του. Ἐχει θεῖαν ἀλληγορία και προφητικὴ σημασία τὸ Ἄσμα γιὰ τὸ παραδέχτηκεν ἡ παράδοση και γιά νὰ τὸ παραδεχτῆ τέτοιο θὰ πῆ πὼς εἶναι προφητικὸ και ἀλληγορικὸ. Και γιά νὰ κατὰδικάση ἡ Ἐκκλησία τὸν Μοφουεστίας ἀπόδειξε πὼς εἶναι θεῖο τὸ ἔργο. Δηλαδή. Ἐκκλησιαὶ μολυβωτῆ, μολυβοκοντοπελέκησε, τῆς μολυβοκοντοπελεκητοῦς ὁ γιός. Σ' αὐτὴ τὴν μανταλιτὲ τριγυρνᾶτε κι αὐτὸς εἶναι ὁ σκελετὸς τῆς κριτικῆς σας.

Στὴν εὐσία τώρα.

Νο 1. Τὸ Ἄσμα ταιριάζει μες στὰ βιβλία τῆς Παλ. Διαθ; ἂν και αὐτὸ τὸ ἐρώτημα μπορεῖ νὰ χωνευτῆ στὸ

Νο 2. Εἶναι ἀλληγορικὸ ἢ καλύτερα θεῖο βιβλίον τὸ Ἄσμα;

Νο 3. Εἶναι ὁ Σολομών ὁ συγγραφέας του;

Νο 4. Σὲ ποῖο εἶδος τέχνης πηγαίνει;

Στὸ Νο 4 συμφωνεῖ ὁ κ. Ἀγιάσος μαζί μου κοῖτα «Γράμματα» φυλλάξ. 17—20 τόμ. Β'. σελ. 262—3). Στὸ Νο 3 ὄχι. Ἄν και δὲν τὸ θεωρεῖ και σπουδαῖο εἴτε εἶναι εἴτε δὲν εἶναι ὁ Σολομών συγγραφέας του με μιά μονοκοντυλιὰ μᾶς λέει πὼς δὲν «πέθουν» τὰ ἐπιχειρήματα κείνων ποὺ με χρονολογίες ἀποδείχνουν τὸ ἑναντίον και μᾶς προβάλλει σὰν μπαμπούλα τὴν παράδοση «ἡ παράδοση ὅλων τῶν αἰώνων μαρτυρεῖ χωρὶς καμμιά παραφωνία πὼς τὸ Ἄσμα Ἄσμάτων εἶναι ἔργο τοῦ Σολομώντα» (Γράμ-

ματα σελ. 262). Ἄν και τὸ ἀπὸ ποιὸν γράφτηκε τὸ Ἄσμα τὸ θεωρεῖ «κάτι δευτεροβάθμιο, γιά τὴν ἀκριβολογία ὅμως (χαρὰ στὴν ἀκριβολογία!) ποὺ χρειάζεται κάθε ἐπιστημονικὴ ἔρευνα πρέπει νὰ τοινοσθῆ ιδιαίτερα ἡ σημασία τῆς παράδοσης, αὐτὴν δὲ ὑποστηρίζει και τὸ Ταλμουδ ποὺ παραδέχεται ὅτι γράφτηκεν ἀπὸ τὸν Σολομώντα» (Γράμμ. σελ. 262). Ἐμεῖς δὲν τὸ θεωροῦμε «δευτεροβάθμιο αὐτὸ σὰν τὸν κ. Ἀγιάσος παρὰ πρεσβεύουμε πὼς δὲν ἔχει καμμιά σχέση ὁ Σολομών μ' αὐτά. Στὸ σύντομο δὲ πρόλογο τῆς ἐκδόσῆς μας, πηγαίνοντας με τὸ νοῦ στὸ πρῶτο πρῶτο πῆξιμο, στὸ ὅλως διόλου πρωτογόνον συγκόλλημα τοῦ βιβλίου τῆς Ἑβραϊκῆς φιλολογίας πολὺ πρὶν ἀπὸ τὴν ἐργασία τοῦ Ἐζρα και Νεεμία γιά τὴν ἀποκρυστάλλωση κάποιου ὄρισμένου Κανόνα, εἶπαμε πὼς τὸ ὄνομα τοῦ Σολομών ἀπὸ πᾶνον ἀπὸ τὰ πρῶτα χερσόγραφα γέννησε τὴν ἰδέα πὼς συγγραφέας τοῦ ἔργου εἶναι ὁ Σολομών κ' ἔκανεν ὕστερα τὴν κατασκευὴ μιάς συστηματικῆς ἔρευνας ὑπὲρ και κατά, ἡ ὁποία κατάντησε σὲ πλειονοψηφία ποὺ ἀρνιέται σήμερα τὸν Σολομών γιά συγγραφέα τοῦ Ἄσματος: Ὁ κ. Ἀγιάσος ὅμως και τίς χρονολογίες ἀρνιέται και τὰ ὀνόματα ποὺ τοῦ συμφέρει μονάχα θανατίζεται ἀπὸ τὰ λεξικά και ἀραδιάζει γιά νὰ τονώσει τὴν κριτικὴ του, ἐσωτερικὴ μαρτυρία καμμιά δὲ μᾶς παρουσιάζει παρὰ μᾶς κάνει ἕνα μπου! με τὴν παράδοση και κινουπέται. Ἀλλὰ θὰ πῆς τὸ θεωρεῖ «δευτεροβάθμιο» αὐτὸ και γιά τὴν «ἀκριβολογία και τὴν ἐπιστημονικὴν ἔρευνα!» εἶναι ποὺ παραδέχεται πάλι τὴν παράδοση. Κι ἀπὸ δὴν κι ἀπὸ κει δηλαδή. Ἐλλειψη σχηματισμένης γνώμης. Ἀλλ' ἂν οἱ χρονολογίες δὲ σᾶς πείθουν κ. Ἀγιάσος, πειστήτε α) πὼς τὸ Ἄσμα δὲν ἔχει τίποτα τὸ κοινὸ στὸ ὕψος, στὴ τέχνη, στὴ σκέψη και στὴ φράση με τὰ ἄλλα τὰ γνωστὰ ἔργα τοῦ Σολομών. Δὲν ἔχω τόπον ἐδῶ νὰ σᾶς κάνω παράταξη και παραλληλισμὸ. β) Δὲν εὐδοοῦται διόλου τὸ ἔργο ἂν πάρουμε τὸ Σολομών γιά συγγραφέα· πέφτουμε σ' ἕνα χάος ποὺ ὁποιανὴ ἀντίληψη κι ἐκδοχή κι ἂν τοῦ δώσουμε, εἴτε πὼς ὁ ἴδιος τῶ γραψε γιά δὴν ἐρωμένους, εἴτε πάλι ὁ ἴδιος γιά τὸν ἑαυτὸ του και τὴν ἐρωμένη του, δὲν κλώθεται οὔτε στρουγγυλεύει ἀπ' ὅλες τίς μεριές, ἔσα κι ἂν ἔχουμε ὑπ' ὄψη μας τὴν Ἑβραϊκὴ τεχνοτροπία, παρὰ ἀφίνα: ἄδεια σημεῖα και χάσματα. Τέλος τὸ νὰ μὴ σᾶς μέλη κ. Ἀγιάσος και πολὺ και τὸ νὰ θεωρεῖτε δευτεροβάθμιο θὰ πῆ πὼς κι οἱ χρονολογίες σᾶς ἀφίσανε κάτι και οἱ ἐσωτερικῆς μαρτυρίες ἐπίσης, ἂν ἐπιμένετε δ' ἀκόμη σ' αὐτὴ τὴν τσακλακούτα, σ' αὐτὸ φταίει ἡ παράδοση.

(Στάλλο φύλλο τελιώνει)

Κ. ΦΡΙΑΠΤΟΣ

ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΟΝΕΙΡΟΥ

Χαοσιμένα στον ΚΩΣΤΑ ΣΩΤΗΡΙΟΥ

Πυλάδης

Χάρη ἄν ἐξήταα τῆς Ψυχῆς μου
Τὸ Ὁραῖο τοῦ Τραγουδιοῦ νὰ πλάσει
Σὲ δνειρομένο ὅ,τι ἔχει ἡ Πλάση,
Τῆς Λύρας, σὰν τῆς Προσευχῆς μου,
Νὰν τὸχω εἰκόνα,
Πυλάδη ἐσένα, θάλευ σὲ κολῶνα
Χρυσῆ, ὅπως ἡ καρδιά σου, νάνεβάσει.

Στὴ Ζωὴ

Μὲ ρόδινη ὄψη ἐφάνηκες στὸ φῶς μιᾶς χαρηνγῆς,
Μικρὴ σὰν σὲ ἀποκοίμισε στὰ φύλλα τῆς καρδιάς της
Γλυκειὰ μαννούλα σου ἡ Χαρά·μὰ ἐφῆμερο τῆς Γῆς
Τὸ Γέλι ὁ Πόνος ἔσβυσε,κι ὅμως· γιὰ ἐκεῖνο ἐπλάστης.

Στὸ Σπιτάκι μου

Καϊκάκι τὸ σπιτάκι μου
Γαλήνη ἢ Ἀγάπη γύρω,
Μέσ' στὶς ἀγκάλες τῆς Στοργῆς
Ποῦ ἀφίνει με νὰ γύρω.

Προσδοκία

Γιὰ τὴν ψυχὴ ποῦ ἀκαρτερεῖ
Πικρὴ στὸ ἀκροθαλάσσι,
Κομμάτι πέλαο, λίγοι ἀφροί,
Λεικὸ πανάκι ἢ Πλάση.

Ταξιδάκι

Τῆς Ἀγάπης τὸ καϊκάκι
Στὸ τιμόνι ἔχει τὴ Νιά,
Νᾶρμενίζει ἀπ' τὴν ἀλλή της
Ὡς στὴν πέρα γειτονιά.

Στὸν Ποιητὴ

Ὁ καπετάνιος τοῦ λιμάνι
Ποτέ του, ὡς τώρα, δὲ γνωρίζει,
Στὸ πλανεμένο φεγγαράκι
Νύχτα σὲ νύχτα ποῦ ἀρμενίζει.

Τραγουδιστής, θαρρῶ, θὲ νᾶναι
Ποῦ, μὲ τὴ Μοῦσά του στὰ στήθη,
Τὸ γαλανὸ του ἀραξοβόλι
Δὲν ἦδρε σὲ ἄστρα οὔτε σὲ βύθη.

Καλὴ Καρδιά

Χαρά σου,στὴν καρδιά ποῦ κλεῖς τῆς ἀνοιξῆς τὰ μύρα:
Μάταιη τριγύρω σου ἢ λευκὴ τῆς Χειμωνιάς πλημμύρα.

Στὴ Συλλογὴ

Ἡ Συλλογὴ στῆς Λησμονιάς τὴ βάρκα ἀλαφρομπήκε
Καὶ τὴ Γαλήνη ἐχάρηκε καὶ ὅ,τι ἐποθοῦσε εὐρίσκει.

Στὴ Μοῦσα

Ζητώντας Σου ἓνα φίλημα
Τὰ χεῖλη Σου ἐποθοῦσα
Τὸ πρῶτο Σου ὅμως μῦλημα
Μοῦ εἶπε πὼς εἶσαι ἡ Μοῦσα.

Προσκυνητῆς Σου ἐγίνηκα
Στὸ γλυκομίλημά Σου,
Κι' εἶμαι ὁ Κισσὸς σὲ Φοῖνικα :
Στὰ φύλλα μου σκεπάσων.

Θάνατος

Καλόδεχτος ὁ Θάνατος στῆς Λύπης τὴν ἀγκάλη·
Μά,ιδές,τὴ θύρα τῆς Χαρᾶς πὼς κρυφοανοίγει πάλι·
Καὶ ἡ μιὰ μὲ τὴ χλωμότη της,ροδογελοῦσα ἢ ἄλλη,
Πότε πεθαίνουν γλήγορις καὶ πότε ἀγάλι-ἀγάλι.

Στὸ Φάρο

Ὁ Φάρος τοῦ Ἀκρολίμανου τοῦ Πόνου, λές, ἀστέρι
Τὸ δρόμο δείχνει τὸ χρυσὸ σὲ πλανεμένο ταίρι·
Καὶ ἄν φέρνει Χάρου μῆνυμα τὸ δάφμενο καρᾶβι
Φταῖνε οἱ Ἀνέμοι οἱ ἀλύπητοι καὶ φταῖνε οἱ μαῦροί
[Κάβοι.

Τὸ Βαποράκι

Τὸ βαποράκι τοῦ Ἀνεμου τοῦ λέει καὶ τοῦ Κυμάτου:
-Σκλάβοι μου τώρα οἱ σύντροφοι τοῦ Βασιλιά θανάτου.
Τριγύρω μου ὅσο ρυάξετε κι ὅσο ἄν λυσομανᾶτε,
Στὴν πλώρη μου σᾶς ἔδεσα, καὶ ἐγὼ ὅπου πάω ἐλάτε.

Ἀκρογιαλιά

Περιβολάκι ἢ Ἀκρογιαλιά καὶ δέντρα του οἱ Μα-
[νοῦλες,
Μὲ ἀνθοῖς σγουροῖς ὀλόξανθους γλυκιᾶς Νησιωτο-
[ποῦλες
Μὰ στὴ φφαγὴ του ἀμέτρητα κρινάκια οἱ ἀφροί του
[ἀνθίζουν
Μὲ τίς δροσοῦλές τους πικρὲς σὰν μᾶτια ὅπου δακρύ-
[ζουν.

(Ἀκολουθεῖ)

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ο. ΜΠΕΚΕΣ — ΡΙΜΕΣ ΚΑΙ ΡΥΘΜΟΙ.

Ἐκατοσέλιδο βιβλίον μὲ στίχους. Φανερόν τι φλέβα ποιητῆ μὲ φαντασία, καὶ μὲ προσπάθεια νὰ δώῃ πλαστικὴ μορφή στὸ στίχο. Πολλὲς φορές ἴσως δὲν τὸ κατορθώνει, μὰ καὶ μοναχὰ τὸ ὅτι ξέρει ποῦ βρίσκεται τὸ καλὸ, εἶναι σημαντικὸ γιὰ νέον ποιητῆ. Μᾶς δείχνει πῶς μελέτησε μὲ προσοχὴ τὴ νεώτερη ποιητικὴ μας φιλολογία καὶ πῶς ὁ θαυμασμὸς τοῦ γιὰ τοὺς δασκάλους, στάθηκε στὰ μέρη ποῦ ἀληθινὰ τάξιζον. Κάπου χαράζει καὶ μιὰ κάποια πρωτοτυπία, καὶ φανερόν τι πῶς ὁ μελλούμενος δρόμος τοῦ νέου ποιητῆ δὲ θὰ σταθῇ μικρὰ ἀπὸ μὴν ἀξιόλογη ἐπιτυχία. Ὁ «Κακὸς δρόμος» εἶναι ποίημα μεστὸ σὲ πνοὴ καὶ οἱ στίχοι τοῦ καλοδουλεμένοι. Ἐκτενιστικὴ εἶναι τὸ καλύτερο τῆς συλλογῆς.

Ὅμως ἔχει νὰ ἐκινήσῃ κανεὶς καὶ τὴ λεύτερον ψυχὴ τοῦ ποιητῆ, ποῦ ζητᾷ τὴν ἐμπνευσίαν σὲ ἰδανικὰ πλατιά καινούργια, δλοζώντανα, μακριὰ ἀπὸ τὴν παραδομένην μοῦχλην τῶν τραγουδιῶν τῆς ρουτίνας, ποῦ μᾶς ξεφουρνίζουν κάθε τόσο ἡ ἀνοχὴ τῆς δημοσιογραφίας καὶ τὸ χοντρὸ γούστο τῆς λεγόμενης καλῆς κοινωνίας μας.

P. Γκ.

ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ, ἀριθ. 5. Ἰαννουαρίου 1914.

Δημοσιεύουνε στὸν ἀριθμὸν αὐτὸ ποιήματα οἱ: Κλαίων Παράσχος, Ναπολέων Λαπαθιώτης, Ἰούλιος Νάτσιος, Στέλιος Φέρης, Γεωργ. Σημηριώτης, Πίπης Σολιάσης, Ἄννης Καρζῆς, Χρυσὸς Εὐελπίδης, Μανώλης Μαγκάκης, Ρόδων Οἰτης, Ντίνος Μιράντας, Πέτρος Καντανολέος καὶ Ἰλίας. Μὰ δὲν μπορούσαν νὰ γράψουνε κ' ἓνα ἐνὸς μὲ ψευτόνομα;

ΙΩΣΗΦ ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟΥ: *Ζωὴ καὶ Ἀγάπη*. Ἰαλατῆς, 1913. Ἐνα μικροῦτοικο βιβλιαράκι μὲ ἑξήκοσι ποιήματα καλογραμμένα πάνου στὸ μοτίβο τῶν Δημοτικῶν τραγουδιῶν. Στὸ ἄλλο φύλλον θὰ δημοσιεύουμε ἓνα-ἐνὸς τραγουδάκια τοῦ γιὰ νὰ τὸν γνωρίσουν κ' οἱ ἀναγνώστες μας. Τὸ βιβλιαράκι πουλιέται καὶ στὰ γραφεῖα μας 50 λεπτά.

ΜΑΡΞ-ΕΓΓΕΛΣ: *ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΣΤΙΚΟ ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ*. Μετάφρᾳ: *Κωσι. Χατζόπουλου* Δρ. 0.15. Τὸ Σοσιαλιστικὸ Κέντρο τῆς Ἀθήνας, μὲ τὸ καθάριον Μαρξιστικὸ πρόγραμμα ποῦ ἔχει, χαρίζει τώρα στοὺς Ἕλληνας ἐργάτες ἓνα ἀπ' τὰ καλύτερα βιβλία τοῦ συγγραφέα τοῦ «Κεφαλαίου».

Τὸ «Κοινωνιστικὸ Μανιφέστο» τοῦ Μαρξ-Ἐγγελς, μεταφρασμένον ἀπ' τὸν Κ. Χατζόπουλον στὴ

δημοτικὴ γλῶσσα, εἶναι στὸν ἐργάτη νὰ νοιώσῃ ποῖα εἶν' ἡ θέση τοῦ καὶ πῶς πρέπει νὰ δουλέψῃ γιὰ νὰ τὴν καλῆτερέψῃ. Ὁ Σοσιαλισμὸς ποῦ ὡς τὸ 1847 εἶπνε γιὰ τοὺς διάφορους σοσιαλιστὰς οὐτοπία, μὲ τὸ βιβλιαράκι αὐτὸ λαμπρικαρτίζεται. Τὰ οὐτοπιστικὰ συστήματα σβίνονται κ' ἔρχονται οἱ συστηματικὲς μελέτες νὰ ἐφαρμοστούνε καὶ στὴν πράξη. Ἡ κραυγὴ ποῦ ἀκούγεται σ' ὅλο τὸ βιβλίον «Προλετάριοι ὅλου τοῦ κόσμου ἐνωθεῖτε» πρέπει νὰ γίνῃ τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ ἐργάτη, καὶ αὐτὴν τὴν ποθητὴν ἐνωσὴν πρέπει νύχτα μέρα νὰ ποθεῖ καὶ γι' αὐτὴν πρέπει νὰ ἐργάζεται γιὰ νὰ γίνῃ μιὰ μέρα στρατόπεδο ὀργανωμένον καὶ ἐπιβάλλει τὰ δίκαιά του.

Σπρίγγουμε γκαρδικὰ τὰ χέρια τῶν φίλων τοῦ Σοσιαλιστικοῦ Κέντρου ποῦ κατάλαβαν ἔτι μὲ τετοια βιβλιαράκια ὅσων τὸ: «Ἐπὲρ καὶ κατὰ τοῦ Σοσιαλισμοῦ» τοῦ Λίμπνεχτ καὶ τὸ «Κοινωνιστικὸ Μανιφέστο» ἢ ἀνοίξουν τὰ μάτια τῶν ἐργατῶν, χαρίζοντάς τους καὶ τὴ θετικὴν μάρφωση, καὶ ἔχι μὲ τίς φυλλάδες τοῦ Great Vegetarianes wise: «Τὸ ἐχειρίδιον τοῦ ἐργάτου», «Φῶς ἐκ τῶν ἔνδον» κτλ. καὶ τίς ἀναρχικὰς φυλλάδες τοῦ γιαιτρολόγιου κ. Χαρούμένου Σαραφίδη.

ΠΑΝ. ΤΑΓΚ.

© Ο, ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Ὁ κ. Λαμβέργης χολώθηκε ποῦ σὶὸ περασμένον φύλλον εἶπαμε μεταξοσκούληκα τῆς φιλολογίας κ' ἐφθέξατο:

— Ἐγὼ τρώω μωροφύλλα καὶ βγάζω μετὰξί, ἐνὸς ὅ Νουμάς τρώει μετὰξί καὶ βγάζει μωροφύλλον.

— Γι' αὐτὸ τὸ καλαμτοῦρι τοῦ ἀξίζει νὰ πάρῃ καὶ τὸ μεγαλόσταυρον ὡσὸς δὲν μπορούμε νὰ νιώσουμε πῶς μπορεῖ νὰνοὶ μωροφύλλον ὁ Νουμάς, ἀφοῦ μέσα στοὺς δώδεκα τόμους τοῦ δὲν ἔχει δημοσιεύσει οὔτε ἓνα στίχο τοῦ κ. I. Μαζάνου—Λαμβέργη.

— Διόβασα τοὺς «Κρήτες μου» τοῦ κ. Λαμβέργη, μὴς ἔρεγε μιὰ κυρία, καὶ λαλή'ηκα καὶ αὐτόνε καὶ τοὺς Κρήτες του. ἔτσι πῶς τοὺς κατάντησε.

— Καὶ θ' ἐμόμαστε πῶς ὁ μικραίτης Περικλῆς Γιαννόπουλος ἂν διὰβουσε αὐτὸ τὸ βιβλίον εἶπε, γελώντας σαρκαστικὰ: «— Μὰ αὐτὸς ὁ χριστιανὸς, ἀντὶ νὰ γράφῃ βιβλία, καλύτερον θ' ἔβουσε νὰ πουλιέει δοχτυλῆθρες, ἀφοῦ εἶναι φειασμένος γιὰ μιὰ τέτλια δουλιὰ».

— Ἀντὶ ὅμως δοχτυλῆθρες, τώρα πουλιέει σοφίες καὶ τὸν ἔχει σιμά του, στὰ μέσα καὶ σ' ἄ ὄξω, ὁ κ. Βενιζέλος.

— Τὰ «πρὸς τὴ Σόφια!» πολεμικὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ Γρηγόρη Βασιλά ποῦ δημοσιεύει τοῦτες τίς μέρες ἢ «Νέα Ἡμέρα» ἀξίζει νὰ διαβαστοῦνε ἀπὸ ὅλους. Εἶναι γιομῖτα ἐπεισόδια ἐνδιαφέροντα καὶ αὐθεντικὰ κ' εἶναι γράμματα μὲ χάρη καὶ μὲ δύναμη.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. I. Μπλ. Γιάννα. Λάβαμε τὴ συντροπὴ κ' εὐχαριστοῦμε. Σοῦ στέλλουμε τὰ φύλλα Πρῶτον τόμου «Νουμά» μπορούμε νὰ σοῦ βροῦμε, μὰ θὰ λείπουνε 5-6 ἀριθμοὶ ἂν τὸν θέλεις, γράψε νὰ σοῦ τὸν στείλουμε.

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ

Ἀθήνα, 22.3.14

Φίλε «Νουμά»,

Στὸ σημερινὸ «Νουμά» τυπώθηκε ἓνα ἄρθρο μὲ τὸν τίτλο «Ἡ Φυλετικὴ Εβγένεια» καὶ μὲ τὴν υπογραφή μου. Δίχως ἄλλο πρέπει νὰ ἔγινε κάποια παραζήτηση. Ὁ κ. Φιλίντας μὲν εἶχε γυρέψει περίληψη τῆς δέφερης ομιλίας μου γιὰ βοήθημα τοῦ ἄρθρου ποὺ ἤθελε νὰ γράψῃ στὸ «Νουμά» γιὰ τὶς ομιλίες μου. Τοῦ ἔδωσα τὴν περίληψη, μὰ βέβαια δὲν τοῦ τὴν ἔδωσα γιὰ νὰ τυπωθῇ καθὼς εἶτανε στὸ «Νουμά». Δὲ συνηθίζω νὰ παρουσιάζω τέτοιες καταγραφές στὸ κοινό.

Εἶμαι βέβαιος, καθὼς εἶπα καὶ παραπάνω, πὸς πρέπει νὰ ἔγινε κάποια παραζήτηση, μὰ τὸ πρᾶμα πρέπει νὰ ξεκαθαριστῇ καὶ παρακαλῶ πολὺ νὰ τυπωθῇ τοῦτο μὲν τὸ γράμμα οὐκ ἄνευ στὸ «Νουμά».

Μὲ πολλή υπόληψη,

Η. ΒΛΑΣΤΟΣ

ΣΥΜ ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ». Τὸ πρᾶμα ἔγινε ἔτσι. Ὁ κ. Φ. ἔφερε τὴν ἰδιόγραφον περίληψιν τοῦ κ. Βλαστοῦ στὸ γραφεῖο μᾶς. Δὲ μᾶς ἀνάμωσεν νὰ μᾶς πῆ, οὔ ε μᾶς ἄρισσε σημεῖωση πὸς θὰ γράψῃ γιὰ τὶς ομιλίες καὶ μετὰ κρίναμε καλὸ, μὰ καὶ ἡ περίληψις εἶτανε *αὐθεντικὴ*, νὰ τὴν τυπώσωμε, ἄφοῦ ἰδιόγραφον περίληψιν τῆς πρώτης ομιλίας τοῦ κ. Βλαστοῦ τύπωσε καὶ ἡ «Ἀκρόπολις», ἀν καὶ τοῦ ἄλλου οὐ μερικὰ τὴ γλώσσα καὶ τὸν τονισμό.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΓΡΑΜΜΗ ΑΙΓΑΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ

Τὸ μὲ διπλᾶς ἑλικας καὶ μηχανάς, *ἀφθάστου ταχύτητος*, πολυτελείας καὶ ἀνέσεως θαλαμηγὸν ἀποπλοῖον «ΕΣΠΕΡΙΑ» ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (Παράλια Τροῦμπας):

Ἐκάστην ΠΕΜΠΤΗΝ ὥρα 11 μ. μ. ἀκριβῶς διὰ *Σύρον, Ἄνδρον, Κόρθιον, Τήνον*.

Ἐκαστὸν ΣΑΒΒΑΤΟΝ ὥρα 2 μ. μ. ἀκριβῶς διὰ *Χίον, Σμύρνην, Μυτιλήνην, Θεσσαλονίκην*.

Γιὰ πλείονας πληροφορίας ἀπευθυντέον:

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ. Γραφεῖα Γενικῆς Διευθύνσεως, Ἀπελλοῦ 1, ἀριθ. Τηλ. 320.

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ. Γενικὸν Πρακτορεῖον ὁδὸς Φίλωνος, ἀριθ. 44, ἀριθ. Τηλ. 227.

ΣΗΜ. Αἱ κατὰ τὸ ἐκδοθὲν δρομολόγιον ὕροι ἀφίξεως καὶ ἀναχωρήσεως ἐν ἑκάστῳ λιμένι εἶναι ἀπολύτου Σιδηροδρομικῆς ἀκριβείας.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Εἰδοποιεῖνται οἱ ἔγγραφέντες εἰς τὸ τμήμα τοῦ νέου Ἑλληνικοῦ Δανείου δρ. χρ. 500,000,000, ὃ ο) 1914 ὅτι ἡ κατανομή ἐκανονίσθη ὡς ἑξῆς:

1ον) Οἱ ἔγγραφέντες μέχρι 50 ὁμολογιῶν θέλουσι λάβει δόκιμον τὸ ποσὸν τῆς ἔγγραφῆς των.

2ον) Οἱ ἔγγραφέντες ἀπὸ 51—100 ὁμολογιῶν θέλουσι λάβει 90 ο.ο ἐπὶ τῆς ἔγγραφῆς των.

3ον) Οἱ ἔγγραφέντες ἀπὸ 101—500 ὁμολογιῶν θέλουσι λάβει 70 ο) ἐπὶ τῆς ἔγγραφῆς των.

4ον) Οἱ ἔγγραφέντες ἀπὸ 501—1000 ὁμολογιῶν θέλουσι λάβει 50 ο) ἐπὶ τῆς ἔγγραφῆς των.

5ον) Οἱ ἔγγραφέντες διὰ πλείονας τῶν 1000 ὁμολογιῶν θέλουσι λάβει 30 ο) ἐπὶ τῆς ἔγγραφῆς των.

Ἰπομνησκетаи ὅτι οἱ ἔγγραφέντες δεφίλουσι νὰ καταβάλωσι τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἀξίας τῆς ἔγγραφῆς των ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὡς ἄνω κατανομῆς τὴν 29ην τρέχ. Μαρτίου, συμφώνως τῷ προγράμματι.

(*Ἐκ τοῦ Γραφείου*)

Η ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΧΕΙ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΡΧΙΚΟΝ 6,000,000 ΔΡΑΧΜΩΝ
ΚΑΤΑΒΕΒΑΗΜΕΝΟΝ 1,500,000 ΔΡ.

Ἐντυπῆθη ἀπὸ τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀπὸ ἄλλους Κεφαλαιούχους, μέλους τοῦ λαοῦ.

Ἡ Κυβέρνησις ἔχει ἀντιπρόσωπον, ὃ ὅποιος παρακολουθεῖ τὰς ἐργασίας τῆς Τραπέζης καὶ λαμβάνει μέρος εἰς τὰ Συμβούλια τῆς.

»» ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ««

Ἡ ΛΑΪΚΗ διὰ τὰ ἔξαπλώσῃ εἰς τὸν λαὸν τὸ πνεῦμα τῆς ἀποταμιεώσεως, δέχεται εἰς τὸ Ταμιευτήριόν της καταθέσεις ἀπὸ *μίαν δραχμὴν ἕως πέντε χιλιάδας δραχ.* καὶ δίδει τόκον 1 1/4 τὰ 0/0. Γιὰ τὰς καταθέσεις εἰς χρυσὸν 3 1/2 τὰ 0/0. Κάθε καταθέτης εἰμπορεῖ νὰ πάρῃ ὅπως τὰ χρήματά του, ὅποτε θέλῃ, εἴτε ὅλα, εἴτε μέρος.

Ἡ Λαϊκὴ Τράπεζα δέχεται καὶ καταθέσεις μὲ προθεσίαν.

ΠΑΛΑΜΑ—ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ

ΙΑΜΒΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ

ΜΕΡΟΣ Β΄.

ΜΑΓΙΟΒΟΤΑΝΑ

Διασκευή, τραγούδι καὶ ὠδὸν

Ἰεροῦδου—Μιά νεαίδα μ' ἐγέννησε—Ἡ γριά Ζωή—
Στέκει τὸ Βασιλόπουλο—Ἡ Μαύρη Λάμα—Γυρνᾷ κι ὀρθῶς ὁ Μενέλαος—Ἀπὸ ξένα βασίλεια—Σπέρμα τῆς Χάμικος—Ὁ Διγενὴς Ἀκρίτας.

Σ' ἓνα τόμον δρ. 8. Ὅποιος θέλει, παραγγέλνει τὸ βιβλίον καὶ στὰ γραφεῖα τοῦ «Νουμά» δίχως παραπανιστὸ ἔξοδο γιὰ ταχυδρομικά.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Ἡ ὑδραυλικὴ ὑπηρεσία τοῦ Δήμου Ἀθηναίων θεωρεῖ σκόπιμον νὰ γνωρίσῃ εἰς τὸ κοινὸν ὅτι ἡ ἐσχάτως παρατηρηθεῖσα εἰς τινὰ μέρη τῆς πόλεως καὶ ἰδίᾳ εἰς τὰς ἐκ τῶν φρεάτων τῶν Πατησίων ὑδρευομένης συνοικίας ἑλληνικῆς ποροχῆ ὕδατος ὀφείλεται εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν ξηρασίαν, τὴν ἐπικρατήσαν κατὰ τὸ τρέχον ἔτος, ἔνεκα τῆς ὁποίας τὸ ὕδωρ τὸ ἐκ τοῦ Ἀδριανείου ὑδραγωγείου εἰς τὴν δεξαμενὴν τοῦ Λυκαβητοῦ εἰσέρειν κατῆλθεν, ὡς ἡ γενομένη χθὲς καταμέτρσις κατέδειξεν, εἰς 18 ὀκάδας.

Καὶ θὰ ἦτο μὲν ἐπαρκὲς πρὸς ὑδρευσιν τῶν τμημάτων τούτων τῆς πόλεως τὸ ἐκ τῶν φρεάτων τῶν Πατησίων λαμβανόμενον ὕδωρ διὰ τῆς λήψεως μείζονος ἐκ τῶν φρεάτων τούτων ποσότητος, ἀλλ' ἡ συμπεσοῦσα ἀντικατάστασις τῶν ἀνγλητικῶν μηχανημάτων τῶν φρεάτων τούτων διὰ τελειότερων τοιούτων θὰ ἀναστειλῇ *ἐπ' ὀλίγας ἡμέρας* τὴν τοιαύτην τοῦ ὕδατος αἴξησιν.

Ἐκτὸς τούτου πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Ἀδριανείου ὑδραγωγείου ἐτέθησαν ἀπὸ τῆς σήμερον εἰς ἐνέργειαν ἐν τῷ φρεάτῳ Κοκκινὰς (Κηφισία) ἀμμαντλίας τοῦ Δήμου, οὕτως ὥστε καὶ ἐκ τῆς πηγῆς ταύτης νὰ ἐπέλθῃ ἄμεσος τοῦ ὕδατος ἡ ἐνίσχυσις.

Κατόπιν τῶν μέτρων τούτων, ἅτινα ἡ ὑπηρεσία τοῦ Δήμου ἐσπευσε νὰ λάβῃ, θέλει κατορθωθῆ ἡ ἄρσις τῆς λειψυδρίας.

(Ἐκ τοῦ ὑδραυλικοῦ τμήματος τοῦ Δήμου)

ΑΣΥΡΜΑΤΟΣ ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΣ

Ζητοῦνται νέοι ἡλικίας 18—25 ἐτῶν, ἀπόφοιτοι τοῦλάχιστον 2ας τάξεως Γυμνασίου, μὲ μικρὰς γνώσεις Γαλλικῆς καὶ Ἀγγλικῆς, ὅπως ἐξασκούμενοι ἐν τὸς 6 μηνῶν εἰς τὸν χειρισμὸν τῆς ἀσυρμάτου συσκευῆς ἐπὶ καταβολῇ διδάκτρων 25 δρ. κατὰ μῆνα, ἀναλάβωσι κατοπιν ὑπηρεσίαν κατ' ἀρχὰς βοηθοῦ ἀσυρματιστοῦ ἐπὶ ὑπερωκεανίων ἀτμοπλοίων.

Περαιτέρω πληροφορίαι δίδονται ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἐθνικῆς Ἀτμοπλοίας τῆς Ἑλλάδος (ὁδὸς Ἀπελλοῦ 1).

Ἄριθ. 6299.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων

Διακηρύττει δι:

Ἐκτίθεται εἰς τὸ Δημαρχεῖον ἐπὶ 15 συνεχῶς ἡμέρας, ἦτοι ἀπὸ τῆς 6ης Ἀπριλίου ἕ. ἕ. μέχρι καὶ τῆς 20ῆς ἰδίου μηνός, ἡ ἀρχικὴ φορολογικὴ κατάλογος τῶν ἐπιτηδευμάτων τῆς Β' κατηγορίας τῆς πόλεως Ἀθηνῶν τῆς τριετίας 1913—1915.

Ὅθεν προσκαλοῦνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι ὅπως λάβωσιν ἐγκαιρῶς γνώσιν τούτου καὶ ποιήσωσιν τὰς τυχόν ἐνστάσεις των.

Ἡ παρῶσα δημοσιευθῆτω νομίμως.

Ἐν Ἀθῆναις τῇ 3^ῃ Μαυρίου 1914.

Ὁ Δήμαρχος
ΕΜΜ ΜΠΕΝΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΑΧΙΣΤΗ ΚΑΤ' ΕΥΘΕΙΑΝ ΔΙΑ ΝΕΑΝ ΥΟΡΚΗΝ ΓΡΑΜΜΗ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ Α. ΕΜΠΕΡΙΚΟΣ

Τὸ θαλαμηγὸν Ὑπερωκεάνειον (ἀπαραμίλλου πολυτελείας καὶ ἀνέσεως)

„ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ,,

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙ ΕΚ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΜΕΣΩ ΚΑΛΑΜΩΝ ΠΑΤΡΩΝ) ΚΑΤ' ΕΥΘΕΙΑΝ ΔΙΑ ΝΕΑΝ—ΥΟΡΚΗΝ

Τὴν 12 Ἀπριλίου

Δι' ἐπιβάτας, εἰσιτήρια καὶ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον :

Ἐν Ἀθῆναις Γραφεῖα Γεν. Διευθύνσεως. Ὅδὸς Ἀπελλοῦ ἀριθ. 1.

Ἐν Πειραιεῖ Γενικὸν Πρακτορεῖον. Ὅδὸς Πύλωνος 44 (ὄπισθεν Ἀγ. Τριάδος)

ΣΗΜ. Οἱ θέλοντες νὰ ἐξασφαλίσωσι θέσεις ἀνάγκη νὰ δηλώσωσι ταύτας ΕΓΚΑΙΡΩΣ εἰς τὰ Κεντρικὰ Πρακτορεῖα τῆς Ἑταιρίας καὶ τοὺς κατὰ τόπους ΑΝΕΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟΥΣ ἀντιπροσώπους.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΝΤΕΣ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΤΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΣΗΜΑΙΑΝ

ΜΕΓΑΛΥΝΕΤΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ.